POLOTE NABA 2 LETA KOLINI SOSI EPATAMO OSIYODILIYA

1 Na ebe Polotela, Ya:su Kelisote ebeno
sosi wagilima: iyaiya opamo daliboliya, ebe
wokopi magumulo na ebe idila mabu Godote
ebeno ubilo na elaweniya. Na ega:walo a
nanitabokobi midipino ekawi Timotiko, ale
la: piyate Kolini duliyomololo Godokono sosi
epoma: deda:wenama, ega:walo la: epetapi
piyate Guliki opo kawonomolo Godokono
epoma: da:keda:wenama, ale me leta la:
bilibilinomatamo paliboma:.
2 Modobola aimano Nabiwi Godoko ega:walo
Kawodawa Ya:su Kelisoko iba:te ibino
nilakapo tanalo ega:walo milo tanalo la:tamo
nikalaema:ta.

Polote Godokono Gelebadi Ikame Tanaloma: Kalakala Tabo Dadipatiya

3 Modobola ale aimano Kawodawa Ya:su
Kelisokono Nabiwi Godotamo kalakala tabo
kadipatiye, mabu ebe potele ebeno gudi
kawonomamo da:nilakapoilamena ebe Nabiwila,
ega:walo ebe iba:tamo gelebadi dikalamena ebe
Godola.
4 Iyo, ebete a aimano temeteme bilibilinomo
magumulo a:gelebadiamenako, mabu ebe ubila
ale kebe gelebadi ebegodone delawenakoma:
a ebe atu gelebadi tanalamo epetapino
iyaiya temeteme magumulo ibi atumu
ka:kowalubilinakoma:.

5 Numa:la:, ale Kelisoko magumulo eba
ilukulinalo ebe mabuma: iyaiya temeteme
tanalate atamo kawonomamo keba kunu
ka:pemaimionake, eba kunu ebedo gelebadi
tanalote atamo kawonomamo atumu
ba:kemaiganakomene.
6 Ebema: Godokono ubi tanalo ma kunula,
kebe iyaiya temeteme tanalate atamo
da:pemaimionaka, ebe temeteme tanalodo
la:le la:imano temeteme magumulo la:imano
gelebadi tanalo ega:walo igilo mula: tanalo
kuwatemamota, ega:walo aimano temeteme
magumulo kebe gelebadi tanalote atamo
da:pemaiganako, ebe gelebadi tanalodo
la:le atumu la:imano gelebadi tanalo
ka:kelaemamota. Iyo, agodolo da:pola:na
ebako atu temeteme tanalate la:tamo
da:pemaimioma:na:, ebe temeteme magumulo
la:le wade gelebadi tanalo lawa:wete kodakodalo
ebo kelamota:onamamota.
7 Ebema: numa:la:, la:le la:imano nanitabokobi
midi magumudo uwomu teta:mo modobolo
da:nemaimiaema, ale ebe tanalo walone tetelo
kuima: nanitabokobi na:midinama:. Iyo, me
tanalote aimano wokilo kodakodalo itana, mabu
a iyatawala atu iyaiya temeteme tanalate la:
ega:walo a bilibilinomatamo kapimiya keba kunu
ka:pemaimionake, eba kunu Godokono gelebadi
tanalote atumu la: ega:walo a bilibilinomatamo
kapimiya ba:ka:pemaiganakomene.
8 Ebema: aimano nanitabokobi midipi
ekakiala:, A:isiya opolo atamo demaigi, a ubila
la:le ebe tanalo wadenomamo iyatawaoma:.
Nanitabola, ebe tetelo kawokawo temeteme

tanalate atamo da:pemaimiya aimano wokino
tanalate mibomibonomoma: eba eda:oamelo,
ale ebo malagidilima: ale aimano temeteme
tanaloma: gito ka:elaomalema:.
9 Iyo, ale aimano tepo magumulo ma kunu
malagidilima:, Godokono ubilo aimano a:elao
tetete nanitabonomolo a:pemaigi. Wiyasiya eba
kunua:, a:e tanalote atamo ka:pemaiga:. Ao,
Godote a mabuma: ebeno ubi idi ma kunu iy-
ati, ale ebe temeteme magumudo a a:ka:tuwa:
aimano elawo modoboa:noma: gelalo ale ebe
kapiya nanitabokobi ebo ka:midima:, mabu ebe
a:elaopi igilamo dowadipalatelenako ebe Godola.
10-11 Nanitabola, ebete ebako kawo a:e olalati-
nomo magumulo aimano igilo a:mula:leami,
ebema: a iyatawala ebete walone tetelo aimano
igilo walo ka:ka:mula:leaemene, iyo, la:le a towe-
towe tabamo eba walubilo ale aimano iyaiya
olalati tanalo bilibilinomo magumulo aimano
nanitabokobi midi tanalo Godotamo biyatinama:
ebete aimano igilo ka:mula:leaema:. Ebema:
numa:la:, Godote la:imano towetowe tabo bilibili-
nomo dolowiona ebe tanalodo ebete a wadeno-
mamo bowalubinakomene, iyo, epo epetapi bili-
bilinomate kalakala tabo ebetamo ebema: badi-
patenakoma:na:.

Polote Dopamo Diyatiya Ebete Ebe Nopo Iyakobi Midima: Tabo Da:kiyawaiya

12 Ebema: nanitabola, ale namamaonama:
mabu aimano tepo magumuno mulo wokino
tanalate a ma kunu anaenako, aimano osiyodilole
magumulo ale me opo epo bilibilinomatamo
Godokono talena ega:walo tuputupu okoli tanalo

kapiyanomo eba awokalimilo, wiyasiya ebe tanalo la: Kolini sosi epatamo kawonomamo awokaliminakima:. Numa:la:, Godokono ni-lakapo tanalodo ebete elawo atamo nikaeamena ale eba kunu kilukulinama:, opo lumagi idino mulo wokino tanalodo ale elawo kelawenakoa:.

13 Ebe mabuma: nale naimano iyaiya leta magumulo naimano ubi niyatinamo, la:le naimano iyaiya tabo eba ka:la:miolelo naimano iyatulame tanalono magumu samamo ebo kuwata:wenakoma:,

14 iyo, modobola la:le dopamo aimano iyatulame tanalo kela:mo keba kunu kelawa:tepaima, me tetelo la: wiyasiya ebe iyatulame tanalono kawo magumunomo wadenomamo kelaemamota. Ebema: numa:la:, la: ebe gabodo Kawodawa Ya:sukono Kawo Egelalo a mabuma: kamamaomamota, ebe tetelo ale la: mabuma: keba kunu kamamaoma: eba kunu.

15-16 Nanitabola, na ebe tanalo eba iyatawalo nale nopo ma kunu iyatimo, la: kowalubilitama: nale netewa iyaiya tetelo la:tamo ka:pemamo. Ebema: nale ma kunu malagidilimo, na Ma:sadoniya opamo eba tolo gabo tetelo la:go dopamo pokoliatepate, ebene Ma:sadoniya opone da:kolowaimo la:tamo atumu walo ka:ka:pemamo. Ega:walo nale woki idi ma kunu kiyatimo, nale la:godone Yudiya opamo to eba wagilimilo la:godone walubi ebo kelaemamo.

17 Wiyasiya nale ebe nopo iyakobi midite la:tamo ka:pemaiga:, ebema: diyala, la:le na woki netewadawama: da: a:midinima. La: iyatawalata,

me opo epate a:da: elemasigi gabodo epetapi-
atamo “Iyo, na kosiyodilomamo” tabo eba gelalo,
wiyasiya ebe tabono tanalone olobila:ote “Ao,
na a:kosiyodilomo” tabo epetapiatamo walo gito
kegelanaka. Eiye! La:le na ebako lumagima:
kemalagidilawenama?

18 Numa:la:, Godoko nanidawanomoma:
eba eda:nalo ebete aimano nanitabo tanalo
iyatawala, ale la:tamo pelaema: a:da: elemasigi
gabodo “Iyo” tabo kegela:. Nanitabola, ale
aimano dopo tabono tanalone olobila:ote ale
la:tamo pelaema: “Ao” tabo walo eba kegelalo, a
ebe tanalo nanitabo gabodo osiyodilima:.

19 Eiye! Na Poloko ega:walo Sailasiko ega:walo
Timotiko, ale dopamo la: magumulo Wade Tabo
eba pa:kiyawaolo Godokono Gudu Ya:su Ke-
lisokono tanalo ma kunu awokaliminakima:,
ebete epetapiatamo “Iyo, na kosiyodilomamo”
tabo a:da: elemasigi gabodo gete, ebe tabone
epetapiatamo olobigalo “Ao, na a:kosiyodilomo”
tabo a:kegemene. Numa:la:, ebete nanidawama:
eba eda:nalo, a nanitabokobi midipi kowalubi-
nama: tete bilibilinomolo “Iyo” tabo kapiyanomo
genako,

20 mabu nanitabola, Godote a kowalubinama:
iyaiya tabo da:kiyawaonako, ebe tabo bilibili-
nomono tanaloma: Ya:sute “Iyo” tabo eba genalo,
ebe kapiyado ebe tanalate nanitabonomoma:
beda:onamene. Me mabuma: ale Godokono
wadewade osiyodilole tanaloma: aimano towe-
towe tabamo ebe dowalogonakoma:, ale “Taula”
tabo Ya:sukono mailamo ebema: gelanakoma:.

21 Ebema: kalakala kawonomola, mabu ale

la:go kapimiya Godokono Alibodawa Kelisoko magumulo eba ilukulinalo, Godoko ebe a da:kodakodaiamena ebe Elawodawala. Iyo, ale ebeno woko kosiyodilolenama: ebete a ebema: uwateiya,
22 ebene ale ebenoma: deda:onama: ebe tanalo kiyatawaoma: ebete ebeno pukala atamo eba alomoamelo, ebeno Uliyana aimano tepo magumamo gito iyatiamiya. Nanitabola, ale ebe tanalodo ma kunu kiyatawaomalema:, kebe wadewade tanalate ebegodolo da:pola:na, walone tetelo ebete atumu ebe tanalo bilibilinomo atamo nanitabonomolo kikaeaemene.
23 Ebema: numa:la:, Godote naimano tepo magumuno iyaiya tanalo eba ulamelenamenalo, ebete naimano tabo nanitabonomoma: ge, ma kunu na kawo temeteme idi la:tamo ikalaema: ubia:noma: edimo, ebema: nale naimano nopo iyakobi midite la:imano Kolini duliyomolamo ka:pea:.
24 Wiyasiya ale la: mabuma: kebe woko kosiyodilonama:, ebe wokono tanaloma: woki kubanu akolawa:la:. Numa:la:, Godokono nanitabo kalakalate la:imano tepo magumulo kitanama: ale woko ebema: osiyodilonama:, mabu a iyatawala la: nanitabokobi midi magumulo kodakodalo lamota:onamata, iyo, a ubia:nola la:le a la:imano kawokawopima: ka:milo aimano wokino tanalamo la:le la:imano mibomibo tanalago gito tudila:oma:!

2

1 Ebema: nale la: mabuma: woki ma kunu

iyatimo, me tetelo nale la:tamo a:ka:pemo, mabu nale da:pemo, diyala, la:le kalakala nagodone lawea:no wiyasiya mibomibo tanalo kapiya da:belaema.
2 Eiye! Nale la: mibomibokobi da:pimidilitama, ebe mibomibo tanalote eba itanalo la:godolo kalakala natamo potele na:kikanaemene? Lumagi puliyala, da: a:ka:lutamene!
3 Nanitabola, nale dopamo naimano leta idi la:tamo dosiyodilimo, ebe tetelo na ubia:noma: edimo, nale la:tamo eba pemaigalo la:godone kalakala lawea:no wiyasiya mibomibo tanalo kapiya pelaema:. Iyo, nale ma kunu malagidilimo, "Modobola kalakala tanalote iba:godone natamo na:pemaigamene, mibomibo tanaloa:!" Ebene nale la:imano tanaloma: me tanalo idi nanitabokobi eba midinalo ebo kemalagidilimo, "Kebe tetelo naimano tepo magumulo kalakalate ditanamene, ebe tetelo iba:te atumu nago nanitabolo kekalakalaoma:na:."
4 Me mabuma: nale la:tamo dopo leta eba osiyodilolo la: mabuma: woki bilibilima: eda:te kawo temetema:go ega:walo ipupago tabo ebo akulolimo, mabu na ubia:nola naimano tabono tanalote la: mibomibokobi midilima:. Ao, na wiyasiya naimano ubi ma kunu iyatimo, nale nilakapolo la: kawonomamo demalagidiloletanama, la:le ebe tanalo naimano tabo olowio tanalodo nanitabolo kiyatawaomamota.

Polote Kolini Sosi Epo Danaliya Iba:te Kawo Kuba Osiyodilodawa Idino Tanalo Gito Kegebolema:

5 Ebema: numa:la:, la: magumulo potele kawo
kubanomo dosiyodili, ebe lumagino kuba osiy-
odilo tanalodo mibomibo tanalote na kapiy-
atamo ka:pemaiga:, ao, la: bilibilinomate ebe
atu mibomibo tanalo kela:mo iyatawatepaimata.
Wiyasiya nale me tabamo ma kunu kegea:, la:le
ebe dawano tanalo kubanomoma: eba gelalo
kuba wiya idi ebetamo walo ikaema:,
6 ao, ebete la: epetapi bilibilinomagodone
dopamo delawi ebe kuba wiya ebe modoboma:
edi.
7 Ebema: modobola la: me tetelo ebeno
kuba egebolema:wete na:dodomatima:la:, iyo,
gelebadi tanalo ebetamo nikama:la:, ebete
la:imano nilakapo awokalimia: tanaloma:
mibomibo kawonomo lawete kuiwodopoma:
gito eda:kapoma:.
8 Ebe mabuma: nale la: toweolaemata, la:le ebe
nilakapolo demalagidilawenama, modobola la:
ebe tanalo ebetamo walo nakawokalima:la:.
9 Nanitabola, nale dopamo naimano leta idi
la:tamo osiyodilimo mabu na ubi ma kunu
iyatimo, la:imano osiyodilole tanalodo la:
kowabudilitama:, ma kunu la:le naimano tabamo
da:ba:tudila:oma o da: a:ka:tudila:ema.
10 Ebema: numa:la:, kebe tetelo la: lumagi
idino kuba osiyodilo tanalo egebolema:wete
da:dodolomatilima:ema, ebe tetelo na ebeno
kuba atumu gito kegebolemamo, wiyasiya diyala,
me tetelo ebako kubate la: magumulo nanitabolo
da: kitana:. Nanitabola, nale lumagi idino kuba
egebolemete da:dodolomatilimo, nale ebe tanalo
Kelisokono ololo apulo la: mabuma: kosiyodilo-
mamo,

11 mabu na ubia:nola Saitanate ago eba gowelanalo ebete ebeno a:da: elemasigi gabo idido atamo elawoma: eda:ma:. Iyo, a iyatawala ebete epo ebeno gubi magumamo kebe iyaiya gabodo kemagatalenakole!

Polote Talowase Duliyomololo Woki Bilibilima: Dediya

12 Ebema: modobola la: niyatawala:, nale Kelisokono Wade Tabo Talowase duliyomololo ka:na:kiyawaoma: ebamo da:nemaigimo, Kawodawate gigiyu natamo iyalo a:iyamida eba itanalo ebo nuimo.
13 Wiyasiya ebe tetelo nale aimano nanitabokobi midi ekawi Taitasiko nipo da:nowadimo, ebema: nale woki bilibilima: eba eda:lo Talowase nanitabokobi midipi samamo miyapate me Ma:sadoniya opamo gito pimo.

Polote Ya:sukono Nani Wokopino Tuputupu Woko Osiyodilo Tanaloma: Tabo Da:kiyawaiya

14 Numa:la:, me opono kawo elawodubu idino osiyodilo tanalo ma kunula, gowelao magumulo piyatamo elawonomoma: deda:mene, ebete ebe epo ala:mo matuolamolete ibi ebeno duliyomolo tulinomodo dopolamete gito kemagatalemene ebeno amama tanalo nanitabolo kawokalima:. Ebema: a Godotamo kalakala tabo kadipatiye, mabu Kelisoko magumulo a piyate ebeno nani wokopima: deda:onama: ebete a eba kunu dopaeamena ebe a:ka:tuwa: ebe kowalogonama:. Iyo, ebe ubila ebete a me opo kawonomodo eba magataenalo epo bilibilinomate Kelisokono

tanalo agodolo ma kunu kiyatawaoma:na:, ebe
wade nibote keba kunu kemaiganale eba kunula.
15 Nanitabola, Godoko amamatedawate wade
nibo inamabu idi ebe watidilonoma: elamo
gito diyatinako, Kelisote a Godotamo eba
kunu ikaeamoiya, ebema: piyate igilo mula:
gabodo da:tolamena ega:walo piyate a:e gabodo
da:tolamena ibi bilibilinomatamo Kelisokono
wade nibote agodone maigana.
16 Iyo, piyate a:e gabodo da:tolamena iba:te ebe
nibo kuba a:e ikame tanaloma: gelana, wiyasiya
piyate igilo gabodo da:tolamena iba:te ebe atu
nibo wade igilo ikame tanaloma: gelana. Ebema:
a Kelisokono nani wokopi bilibilinomo magu-
mulo potele modoboma: keda:nale ebeno woko
kosiyodilonama:? Lumagi puliyanomola mabu
aimano elawote nanitabolo kitana:.
17 Ebema: numa:la:, a piyate nanitabo woko
dosiyodilonamiya ega:walo piyate kateneno
ubi tanalo dosiyodilona, aimano tanalo
ega:walo ibino tanalo iyaiyala, mabu iba:te
Godokono Tabo kiyawao woko eba osiyodilonalo,
olowiopiagodone mani uwatema: kawonomamo
malagidilonaka, inamabu olowamepiate ibino
inamabu olowame baiamo kebe wokido
kowatanake eba kunu. Wiyasiya a nani
wokopino tanalo ma kunula, Godote a ebeno
woko osiyodiloma: nanitabolo uwateiya, ebema:
ale ebeno ololo apulo eba lamota:onalo a:da:
elemasigi tabo idi kiyawaoa:no, ale Kelisokono
wokino tabo kapiya ba:kiyawaonakoma:.

3

Godokono Oli Nopo Tanalodo Epatamo Woko Dosiyodilona Ebe Wokopino Tanalo

1 Wiyasiya modoboa: la:le ma kunu
malagidiloma:, a nani wokopiate a a:ka:tuwa:
a me tabamo dowalogoema:. Eiye, wokopi
epetapiate ibino tanalo kawokalima: iba:te
epetapino letago keba kunu kowapata:lamenake,
ale la:tamo eba kunu ka:pelamenakoa: mabu la:le
aimano tanalo iyalo iyatawaimata! Ega:walo
a atumu ubia:nola ale la:godone opo idino
sosi epatamo eba nemaimilo, la:le a mabuma:
iba:tamo ebako leta ebo osiyodilolema:!
2 Numa:la:, la: Kolini sosi epo la: aimano
nanitabo tanalo awokalimino letalata. Iyo, Ke-
lisote ebe a:ka:tuwa: aimano tepo magumamo
la:imano iyaiya tanalo akuloli, me opo epo bili-
bilinomate ebe tabo eba ka:la:miolelo la:imano
tanalo ega:walo aimano tanalo nanitabonomolo
kiyatawaoma:.
3 Nanitabola, ebeno leta osiyodilo tetelo
la:imano tanalo kawokalima: ebete me opono
baelo peni kelawea: ega:walo ebete atumu me
opono tabo akuloleno kawokawo dilidili nokola
kuwatea:. Ao, ebete wiyasiya Igilo Godokono
Uliyanano elawamo ebe leta eba osiyodilolo
aimano tepo magumunomamo la:imano tanalo
ebo akuloli, ebene ebete a iyaiya opamo aliboi
iyaiya epate la:imano tanalo ado wadenomamo
kiyatawaoma:.

4 Numa:la:, aimano Kelisoko magumulo ilukuli
tanalodo ale Godoko nanitabokobi eba midinalo
la:imano tanalo awokalima: me tabo ebema:
gelama:,

5 wiyasiya a iyatawala, a a:ka:tuwa: aimano
elawamo Godokono woko osiyodilo tanaloma:
tabo idi gelama: modoboa:. Wiyasiya kalakala
kawonomola, ale ebeno woko kosiyodiloma: ebe
kapiyate a a:modoboiamenako,
6 iyo, Godote modobo elawo atamo iyalo
ikaeamiya ale ebeno oli nopono tanalodo
epatamo walubi woko kosiyodilonama:. Ebema:
numa:la:, ebete dopamo ebeno iyaiya Totomu
Tabo me opono netewa kawokawo nokola unamo
keba kunu kakuloliyale, ebete me tetelo ebeno
oli nopono tabo eba kunu kakuloliya:, mabu
ebe tagala Totomu Tabono tanalodo me opo
epate a:e wiya kapiya lawenaka. Iyo, me tetelo
ebete ebeno oli nopo ebeno Uliyanano elawamo
ebema: awokalimiya, mabu ebe Uliyana ebe
nanitabo igilo epatamo dikalamena ebe wade
Walubidawala.

7 Nanitabola, Godote dopamo ebeno Totomu
Tabo kawokawo nokola unamo akulolete
Mosesetamo eba ikamelo ebe atu tetenomolo
ebete ebeno kawo alonomo ebetamo ebo
awokalimiya. Ebe mabuma: Mosesekono ololote
pukuilamenomoma: ediya, ebene ebete epatamo
walo da:ka:pemaigiya ebe pukuilame tanalo
a:ka:tuwa: eba olopoligonatolo iba:te wiyasiya
ebetamo meleoma: ka:modobiya:. Ebema:
numa:la:, epatamo a:e wiya dikalamena ebe
Totomu Tabono nopote Godokono alago eba
kunu da:pemaigiya,
8 ebe tanalodo a iyatawala, ebeno
Uliyanagodone walone tetelo da:pemaigiya ebe
nopo alote beda: kawonomola:ka:, iyo, ebe oli

pukuilameno elawote dopo pukuilameno elawo
nodolina!
9 Nanitabola, Godote ebeno dopo nopono
tanalodo epo kuba osiyodilolepima:
ka:la:minako, wiyasiya ebe kuba wiya ikalame
nopote ebeno kawo alonomago pawokaliya.
Ebema: ebe tanalote a ma kunu iyatuamena,
Godote me tetelo kebe oli nopono tanalodo
epo ebeno tuputupupima: deka:la:minako, ebe
oli nopono pukuilame elawote dopo nopono
pukuilameno elawo nanitabonomolo nodolina!

10 Me mabuma: ale dopamo tetelo kebe nopo
pukuilame tanalo kawonomoma: degelanakima:,
a tetelo oli nopono nani pukuilame tanalo
kawonomote ebe dopo tanalono gobebobo
da:pelawiya, ale ebe oli tanalo eba umilo
woki iyakobi midilite ebo geliyama:, dopo
tanalo ebe nani pukuilame tanaloa:, iyo, tagala
nopono pukuilame tanalote aimano wokilo gito
olopoligadigiya.
11 Numa:la:, kebe nopote agodolo tete da:pesolo
kitanatepama: dopamo da:pemaigiya, ebe
nopono pukuilame tanalote nanitabolo itanami
wiyasiya walone a:ka:tuwa: olopoligiya, ebema:
ebe tanalodo a nanitabolo iyatawala, kebe oli
nopote Godokono ubilo uwomua: uwomua:
tetelo ditanamene, ebe nopono pukuilame
elawote dopo pukuilameno elawo kawonomamo
nodolina!
12 Ega:walo me tanalo idila. A Godokono
nani wokopiate ebeno pukuilame tanalo ka-
wonomo nanitabolo kuima: olowiolo bilukuli-
nama:, ebema: ale tolea:no Wade Tabo kiyawao

woko elawonomamo bosiyodilonakoma:.
13 Wiyasiya a piyate me tetelo woko dosiy-
odilonama: a Moseseko keba kunula:ka: eba
kunua:, mabu ebeno ololote pukuilaema: dediya,
ebe tetelo ebe ubia:noma: ediya Isalaela epate ebe
pukuilame tanalote ebegodone olopoligadigalo
uima:, iyo, ebete ebe tanalo iba:tamo kowami-
nama: ebeno ololo kalikamo ebema: muliya.

14-15 Numa:la:, Moseseko tetelo Isalaela
epate Godotamo wato kodakoda-ibinomoma:
nanitabolo eda:onamiya, iyo, Mosesete ebeno
ololo kalikamo keba kunu ka:muliyale, Godote
eba kunu ibino tepo magumuno woki atumu
a:ka:mula:lelamiya iba:te idoko magumulo
kilukulionama:. Ebema: ebe tetene wagilimite
me teta:mo pemaiga ibino wokino tanalate eba
kunu idoko magumulo pola:lamenamiya, iyo,
Mosesete Godokono Bukamo tagala nopono
iyaiya Totomu Tabo ega:walo walubi tabo
epetapi dakuloliya, iba:te ebe iyaiya tanalo eba
ka:la:miolelo ebe tabono magumu nanitabolo
kuwatena:. Wiyasiya numa:la:, kebe tetelo
lumagite Kelisago kokolionama: ebetamo
da:pemene, Godote ebe tanalo kapiyado ebeno
tepo magumu mula:meno kaliku ebegodone
kelaemene,
16 iyo, kalakala kawonomola, lumagite aimano
Kawodawatamo dolobigamene ebe tetelo Godote
ebeno tepo magumuno idoko tanalo ebegodone
nanitabonomolo kowagalimene.

17 Ebema: numa:la:, aimano Kawodawa
ega:walo ebeno Uliyana ibi kapiyala, ebema:
ebe Kawodawano Uliyanate kebe lumagigodolo

dokolina ebe lumagite nanitabo tutu okoli tanalo
kiyatawamene.
18 Iyo, kalakala kawonomola, ebe mabuma:
a nanitabokobi midipi bilibilinomate
ma kunu bilukulinama:, aimano ololo
ka:mula:lema: tanalo idite itana:no Kawodawano
pukuilame tanalo kawonomote a magumune
nanitabonomolo emaiganako. Nanitabola,
aimano Kawodawa ega:walo ebeno Uliyana iba:te
kapiyanomoma: deda:na, ebema: ebegodone
demaigana ega:walo agodone da:kemaigana
ebe pukuilame tanalo atumu ibi kapiyala.
Ebema: numa:la:, ebe pukuilame tanalote a
magumulo wade woko eba osiyodilonalo a
iyanomo epoma: midina. Iyo, lumagite motono
gabodo unamo keba kunu ka:nodolonakole ale
eba kunu Kawodawano pukuilame kawonomo
awokalimi tanalodo odolonama:, ebema: walone
tetelo ale ebeno ololonomoma: nanitabonomolo
ka:neda:omalema:.

4

Godokono Nani Wokopiate Kubadopo Gebeto Damelamo Osiyodilole Kalilima: Eba Eda:onalo, Ebete Ebeno Wiya Kawonomo Igilo Tabo Ibi Magumamo Gito Diyatiya

1 Ebema: a piyate Godokono nani wokopima:
deda:onama: ale woko osiyodilo tanalo magu-
mulo kuiwodopoma: a:keda:oma:, mabu Godote
ebeno nilakapo tanalodo me wade woko atamo
gito ikaeamiya.
2 Ebe mabuma: ale me woko wadenomamo
kosiyodilonama:, me opo epate kebe iyaiya

ilipo tanalo diya gabodo kosiyodilolene ale ebe tanalo bilibilinomo ginima:mo iyalo ilateliyama:. Ega:walo ale Godokono tabono iyaiya magumu nanitabonomolo eba awokalilamelo, tabo olowiopiate aimano ubi tanalamo ka:tudila:oma: ale a:da: elemasigi gabodo ibi gito kekalakalailamena:. Ao, ale Godokono umi magumulo dilukulinama: ebe tanalo eba malagidilonalo, ale ebeno nanitabo tanalo awokala ebema: kiyawaonakoma:, mabu a ubila aimano tabo olowiopi bilibilinomate ibino tepo magumuno mulo wokiago ma kunu kegelama:na:, a ebe Godokono nanitabo wokopima: eda:onama:, ebene iba:te ebeno iyaiya iyatulame tabo agodone wadenomamo kuwatema:na:.

3 Numa:la:, ale Wade Tabo eba kiyawaolo wiyasiya ebe tabono magumute olowiopi-agodone waminalo ditanamene, ibi magumulo piyate a:e gabodo da:tolamena ibi kapiyate ebe igilo tabono magumu a:kelaema:na:.

4 Iyo, iba:te Kelisoko nanitabokobi ka:midina: mabu Saitanate me opo kawonomolo nanitabokobi midia:pino godoma: eba eda:nalo, ebete ibino tepo magumuno woki idokoma: iyalo a:midililamiya iba:te Wade Tabo magumune demaigana ebe alo umikapoma:. Wiyasiya numa:la:, Kelisogodolo kawo pukuilame tanalonomote ditana ebeno Wade Tabote ebe tanalo ma kunu awokalimina, ebe ega:walo Godoko ibi kapiya ololonomola.

5 Me mabuma: a a:ka:tuwa: a eba walogoelo aimano tanaloma: tabo ka:kiyawaona:, ao, a

wiyasiya Wade Tabo kiyawao magumulo Ka-
wodawa Ya:su Kelisokono tanalo kapiya eba
awokaliminalo, ebe mabuma: a a:ka:tuwa: a
la:imano wiya: wokopima: midinama:.
6 Nanitabola, Godote dopamo ma kunu giya,
“Alo, a:ma: idoko magumune pawokalawete
na:pipukuilama:,” ebema: a tetelo me atu Ela-
wodawate ebeno alamo aimano tepo magumu
a:pipukuilameleamiya, Kelisokono ololo magu-
mune demaigana ebe pukuilame tanalodo ale
Godokono kawo alonomo wadenomamo kumi-
nama:.

7 Wiyasiya numa:la:, a piyate Godokono nani
wokopima: deda:onama: aimano tanalo ebe ma
kunula. Ale kubadopo gebeto damelamo osiyo-
dilole kalilima: eba eda:onalo, ebete ebeno wiya
kawonomo igilo tabo a magumamo gito iyatiya,
mabu ebe ubila ebe tabote a magumulo eba
itanalo a ebo kiyatawaomalema:, ebe igilo tabono
pukuilame elawo kawonomo aimanoa:, ebenola.
8 Ebe mabuma: iyaiya gabo bilibilinomodo
temeteme tanalate atamo emaimionaka,
wiyasiya ebe tanalate aimano igilo mula: tanalo
laema: gabo odiyoboma: modoboa:. Ega:walo
woki bilibili tanalate atamo a:pelamenaka,
wiyasiya ebe tanalate woko ginima:mo iwuti
woki atamo ikaeaema: modoboa:.
9 Ega:walo atamo iyaiya gowelaopiate
emaimionaka, wiyasiya iba:te atamo temeteme
ikaeame magumulo Godote a ka:miyapaenakoa:.
Ega:walo tete bilibilinomo epetapilo iba:te
a kubanu alukoenaka, wiyasiya ebete ibi
nodiyobolena iba:te a nanitabonomolo

kubaiamekapoma:.
10 Ebema: nanitabola, iyaiya tete bilibilinomolo
ale me opolo aimano a:ela apa:go eba wap-
ata:lamenalo, ale aimano temeteme tanalodo
iyaiya epatamo Ya:sukono a:e tanalo bawokalim-
inakoma:, mabu a ubila iba:te atu tetelo ebeno
igilo agodolo nanitabonomolo uima:.
11 Iyo, ale Ya:suko mabuma: me opolo eba
ilukulinalo atamo iyaiya a:e olalati tanalate ebo
pelamenaka, mabu ebe ubila me opo epate ebeno
igilo aimano a:elao apeno temeteme tanalodo
uima:.
12 Ebema: kalakala kawonomola, kebe tetelo
ebako a:e tanalote a magumulo woko dosiyo-
dilona, ebe atu tetelo Ya:sukono nanitabo igilote
la: magumulo woko ba:kosiyodilona.
13 Nanitabola, Godokono Bukalo ebeno woko-
dawa idite tabo dopamo ma kunu giya, “Nale
Godoko nanitabokobi eba midinalo tabo ebema:
kiyawaomo.” Ebema: numa:la:, a atumu, aimano
tepo magumuno uliyanate atu nanitabokobi midi
tanalo eba lawelo, ale Godokono tabo ebo
kiyawaonakoma: mabu ale ebe nanitabokobi
na:midinama:.
14 Iyo, a me tanalo iyatawala, potele aimano
Kawodawa Ya:suko igilamo dadipatiya, ebe Ela-
wodawate ebe keba kunu igilokobi ka:midiyale,
ebete eba kunu a ebeno nani wokopi igilamo
atumu kowadipaeatemene, ebene ebete la:la, ala,
a bilibilinomo ebeno ololo apuamo nanitabolo
gito kemagataemene.
15 Ega:walo me tanalo idi na:kuma:la:, la: tabo
olowiopi mabuma: ale aimano iyaiya temeteme
tanalo iyatawaonakoma:. Ebe mabuma: me

tetelo Godokono nilakapo tanalote me opo ka-
wonomamo eba tonalo, iyaiya epo epetapiate
ibino dopo tetenomolo ebeno tabo dolowion-
akomaːnaː, ibi magumulo epetapi bilibilinomate
kalakala tabo ebetamo gela ebo kowagilimaːnaː,
iyo, ebe tanalodo ibaːte ebe nanitabonomolo
kowalogomaːnaː.

16 Me mabumaː ale woko magumulo
kuiwodopomaː aːkedaːomaː. Iyo, ale
aimano aːelao apeno igilote opamo iwisigalo
duminamaː, a wiyasiya me tanalo idi kalakalago
niyatawaonamaː, aimano tepo magumuno igilote
Godogodone eba penalo, egela idilo elawo idi
kelawe, egela idilo elawo idi kelawe, eba kunu
ebe nanitabo igilo tanalono elawote a magumulo
unamo odolona.

17 Ebemaː nanitabola, me tetelo ale kebe iyaiya
temeteme tanalo kiyatawaonakomaː ale ebe
tanalo egege tanalonomomaː gelanamaː, mabu
a iyatawala ebe tanalate uwomuaː uwomuaː
tetelo agodolo aːkaːpolaːnamaːnaː. Iyo, ebe
temeteme tanalodo ale uwomuaː pukuilame
wiya kawonomo kaːnelaemalemaː, ebemaː
ebe wade teteno kalakala tanalote me teteno
temeteme tanalo nanitabonomolo kawonomamo
kaːnodolimene.

18 Ebemaː numaːlaː, me tetelo ale me opolo
kebe tanalo bilibilinomo aimano balidaːmo
dulamenamaː, ale ebe tanalo nanitabolo
kemalagidilolenaː, a wiyasiya epate ibino
balidaːmo ulaemaː modoboaːnomaː dedaːona,
ebe iyaiya tanalo kapiya kawonomamo
malagidilolenamaː. Nanitabola, ebe tanalate
uwomuaː uwomuaː tetelo Godogodolo

ba:pola:nama:na:, wiyasiya me opolo da:pola:na ebe inamabuate nolopoligona.

5

Nanitabokobi Midipiate Ibino Oli Igilo Ape Godogodone Laema: Ubi Diyatina

1 Ebema: a nanitabokobi midipi iyatawala, a me opolo eba ilukulinalo aimano a:elao ape epate kubadopo nupunupu ea:ge bailo detemoteona ebe nupunupu keba kunula:ka: eba kunula. Wiyasiya kalakala kawonomola, me tetelo da:pola:amena ebe nupunupate da:kubakubaoma:na:, Godote a mabuma: kebe oli motonomo ebeno Unu Duliyomololo detiya, ale ebe nanitabo moto lawete uwomua: uwomua: tetelo ebolo bilukulinama:. Numa:la:, nale degemo ebe tabo ebe ulila, mabu lumagite kebe oli moto Godogodone da:nelaemene ebe moto ebe ebeno oli igilo apela, iyo, Godote ebe moto a:ka:tuwa: etiya, me opo lumagitea:.

2 Ebema: nanitabola, me tetelo ale temetema:go eba iminalo aimano ubi tanalo kawonomamo iyatinama:, Godote a ebe Unu Duliyomolono motamo samonomamo ka:nowadipima:. Numa:la:, a ebe nanitabo moto da:nelaema:,

3 ebe tanalo ebe lumagite oli kaliku wadenonomo keba kunu ka:pulinakole eba kunula, iyo, ebete oli kaliku kalakalago kelaemene mabu ebete kalikua:no ilipago okolima: ubia:nola.

4 Nanitabola, ale me opono apa:go eba ilukulinalo me opono iyaiya mibomibo magumulo iminama:, wiyasiya aimano wokino tanalo ma kunu kitana: ale me opono ape gito miyapama:.

Ao, ale me tetelo aimano ape modobodopomaː
gelanamaː, wiyasiya me atu tetelo ale Unu
Duliyomolono oli ilukuli ape uwatemaː ubi ka-
wonomamo iyatinamaː, mabu a iyatawala ale
nanitabolo daːnuwatemaː, ebe tetelo uwomuaː
oli ilukuli igilo tanalote aimano tagala ilukuli
ape eba mulaːleamelo ebe ape iyanomomaː ebo
kaːmidilimene.
5 Ebemaː numaːlaː, ale ebe oli ilukuli igilo
kelaemaː potele a wadekobi daːmidiya ebe Ela-
wodawa ebe Godotela. Iyo, ebete ebeno Uliyana
atamo gito ikaeamiya, ebemaː ale ebe tanalodo
ma kunu kiyatawaomalemaː, kebe wadewade
tanalate ebegodolo daːpolaːna, walone tetelo
ebete atumu ebe tanalo bilibilinomo atamo
nanitabonomolo kikaeaemene.
6 Egaːwalo me tanalo idila. Ale aimano
nanitabokobi midi magumulo toleaːno
kalakalago bilukulinamaː, mabu a iyatawala
ale me opono apaːgo eba ilukulinalo aimano
oli igilo apaːte aimano Kawodawagodolo ebeno
Unu Duliyomololo baːnaːpolaːamena. Wiyasiya
numaːlaː, ebe wade igilote a mulunomolo ditana,
7-8 ale ebe tanalomaː ubiaːnomaː kedaːonaː, ao,
a toleaːno kalakalago bilukulinamaː mabu ale
me tetelo aimano balidaːmo kebe tanalo ulaemaː
modoboaːnomaː dedaːonamaː, ale nanitabokobi
midi magumulo eba wapataːlamenalo ebo biy-
atawaonamaː, ale ebe tanalo walone tetelo
nanitabonomolo kulaemalemaː. Iyo, nanitabola,
a ubi kawonomola me opono ape atepate aimano
Kawodawano oli motolo ebaːgo kaːnilukulinamaː,
9 wiyasiya ale me opolo tete geyageyanomolo
dilukulinamaː o me opo samamo atepate Unu

Duliyomololo da:nilukulinama:, ale tete bilibilinomolo aimano Kawodawa kapiya kalakalaima: aimano tepo magumuno ubi kawonomamo iyatinama:.
10 Ebema: me tanalo kawo tanalonomola, a bilibilinomate Kelisotamo da:nemaimioma:, ebete Godokono ubi tanalodo aimano iyaiya tanalo ebo kanagilameleaemene. Iyo, ale me opono apa:go eba ilukulinalo kebe iyaiya tanalo kosiyodilolenakoma:, ebete ebe tanalo bilibilinomoma: atamo wade wiya ega:walo kuba wiya modobonomolo ebo kikaeaemene.

Godote Kelisokono Osiyodilo Tanalodo Me Opo Epo Ebeno Namutupima: Da:midiliya

11 Ebema: numa:la:, a piyate aimano Kawodawano nani wokopima: deda:onama:, ale ebe toleme gabo eba iyatawaolo epetapi bilibilinomo ebema: analenakoma: iba:te ebetamo kolobila:oma:. Iyo, Godote aimano nanitabo tanalo iyatawanomola, wiyasiya na ubila la: la:imano tepo magumuno mulo wokino tanalago aimano tanalo atumu wadenomamo niyatawaiyala:.
12 Numa:la:, me tabamo a a:ka:tuwa: a kowalogoea:, ao, a wiyasiya aimano ubi tanalo ma kunu iyatima:, ale aimano nanitabono osiyodilo tanaloma: wadewade woki la:tamo eba ikalamelo la:le a mabuma: ebo kamamaomamota. Ebema: la:imano sosi magumulo piyate epetapino tepo magumuno iyaiya tanalo nanitabolo malagidilolea:no ebe epono unu tama kapiyama: damamaona, iba:te ibino kubakuba wokiago la:go dapaminateua:ema, ebe tetelo la:le modobo

elawo kelaemamota iba:tamo tabo wadenomamo
ka:wiyaema:.

13 Eiye! Iba:te aimano nanitabo woko osiy-
odilo tanaloma: a daedalepima: degelana ebe
tabo nanitabola:ka:? Ao, nanitaboa:, wiyasiya
la: epetapiate tabo eba kunu degelaema, kuba:,
mabu a ebo kemalagidilomalema: ale Godoko
kapiya kowalogonama: woko bosiyodilonama:.
Ega:walo tete idilo la:le la:imano woki iyama:
mida:wete a daedalea:pima: da:kegelaema, ebe
tanalo atumu modoboma: keda:mene, mabu ebe
tetelo a ma kunu kemalagidilomalema: aimano
woko osiyodilo magumulo la:le nanitabo walubi
tanalo elaemata.
14 Numa:la:, woko osiyodilo magumulo Ke-
lisokono nilakapo kimalagidilo tanalo kapiyate a
emagataenako, mabu ale me tanalo nanitabokobi
na:midinama:, ebe kapiyate me opo epo bili-
bilinomo mabuma: a:iya, iyo, ebe mabuma: ibi
bilibilinomate atumu ebe magumudo a:ka:elaiya.
15 Numa:la:, ebete ibi bilibilinomo mabuma:
a:iya, mabu Godoko ubia:nola me opo
epate ibi a:ka:tuwa: ibi kalakalailamelo
walo ka:kilukulionama:. Ebete wiyasiya
ebeno ubi tanalo ma kunu iyatina, kebe
Kawodawate ibi mabuma: da:iya iba:te ebe
kapiya kekalakalaiminama: nilukulionama:na:,
iyo, ebe Godote igilamo dadipatiya ebe dawala.

16 Ebe mabuma: ale me tetene wagilimite
lumagi idino tanalo me opono unu tama gabodo
walo akanagiyamidaema:. Eiye! Ale dopamo
Kelisokono tanalo eba kunu kubanu anagiyami-
damenakima:, wiyasiya kalakala kawonomola,

ale ebe kuba wokino tanalo miyapate me tetelo
ebe wadenomamo buminama:.
17 Ebema: kebe lumagite Kelisoko magumulo
dokolina ebeno tanalo ma kunula. Ebeno tagala
okoli tanalote ebegodolo dolopoligi, oli okoli
tanalote ebetamo gito pi, iyo, me tetelo ebe oli
lumagima: eda:na.
18 Numa:la:, ebe wade wokono tanalo bili-
bilinomo Godote iyalo tetelo a:ka:tuwa: osiyo-
diloliya, iyo, ale dopamo eba:go gowelaopima:
eba eda:onalo, ebete wiyasiya a uwatete Ke-
lisokono osiyodilo magumudo a ebeno wade-
wade namutupinomoma: ebo midiya. Ebe tetelo
ebete ebe atu wade woko atamo ma kunu
ikaeamiya, ale epo epetapi ebetamo eba mag-
aelelo iba:te ago kapimiya ebeno wade namu-
tupima: keda:onama:.
19 Ebema: ale me opo epo bilibilinomatamo
tabo ma kunu kiyawaonakoma:, Godote Ke-
lisokono osiyodilo tanalodo iba:tamo wade woko
eba osiyodilonalo ibi ebeno wade namutupima:
ebo midiliya, iyo, iba:te dopamo kebe kuba
kosiyodilolenakiye ebete ebe tanalo bilibilinomo
ebeno wokine gito egebolelamiya. Nanitabola, a
piyate me woko dosiyodilonama:, dopamo tetelo
Godote a ebeno nani wokopima: eba ka:milo
ebete me woko atamo ebema: ikaeamiya, iyo, ebe
ubila epate ebeno tabo ado kolowioma:.
20 Me mabuma: ale me opolo Kelisokono woko
gobebobolo eba lamota:onalo ale epatamo ma
kunu kiyawaonakoma:, “Ale la: toweolama:ta,
modobola la: Godotamo okoli bai nikama:la:,
ebene la:le eba:go gowelao tanalo dosiyodi-

lawenakoma, ebete la: ebe tanalone wagailitate
la: ebeno wade namutupima: ka:midilima:ta.”
Numa:la:, Godote ado me tabo kiyawaonako,
alea:.
21 Nanitabola, Kelisote kuba osiyodilo tanalo
idi nanitabolo kiyatawanamia:, wiyasiya Godote
a kowalubima: aimano kuba osiyodilole tanalo
ebetamo alomoamete kuba osiyodiloledawa idi
keba kunula:ka: ebe ebako dawama: gito midiya,
mabu ebete ebeno ubi ma kunu iyatiya, ale
Kelisoko magumulo dilukulinama: ebete ebe
tanalodo a ebeno tuputupupima: ka:midima:.

6

1 Ebema: la: niyaniyata, a Godokono nani
wokopiate eba:go woko eba osiyodilonalo, ale la:
ma kunu toweolama:ta, Godote me opo epatamo
dawokalimiya la: piyate ebe nilakapo tanalo
delawa:ima, la: nanisiwale! Modoboa: ebe ni-
lakapo tanalote la: magumulo nanitabo woko
osiyodiloa:no la: magumune wadewade da:ima:te
ebema: a:kemaimioma:na:.
2 Iyo, Godote ebeno Bukalo tabo idi ma kunu
gena,

“Nale kebe tete wadenoma: degiyamo,
ebe tetenomolo
nale la:imano towetowe tabo olowiyamo,

iyo, nale la:imano igilo ka:mula:lema:
kebe egela modoboma: degiyamo,
ebe egelanomolo la: nanitabolo owalubiliya-
mata.”

Ebema: la: wadenomamo nolowiala:, me tete ebe Godokono wade tetela, iyo, me egela ebe ebeno igilo mula: egelala.

Polokono Woko Osiyodilo Tanaloma: Iyaiya Temeteme Tanalate Ebetamo Demaimiya

3 Numa:la:, a ubia:nola ale epatamo dosiyodilonama: idite ebe woko kubama: gema:, ebema: ale woko wade wokinomago osiyodilonama: ale epetapino agowa ukamidaolepima: eda:okapoma:.

4 Ebe mabuma: a Godokono nani wokopima: deda:onama:, ale ebe tanalo aimano osiyodilole bilibilinomo magumulo kawokaliminakoma: aimano woko magumulo kodakodalo ebema: lamota:onama:, iyo, iyaiya temeteme tanalo ega:walo mibomibo tanalo ega:walo olalati tanalate atamo demaimionaka, ebe tanaloma: ale woko katepana:.

5 Ebema: numa:la:, tete epetapilo nanitabokobi midia:piate a alukoenaka, ega:walo tete epetapilo iba:te a idoko motamo gito iyalekenaka, ega:walo tete epetapilo iba:te epatamo elawo ikalamenaka a kanakapuaema:. Iyo, tete epetapilo epetapiate a walubia:no a a:ka:tuwa: mibomibo woko osiyodilolenakoma:, ega:walo tete epetapilo ale u lao tanalo anaetoamidanakoma:, ega:walo tete epetapilo bae kape tanalote a uamenako.

6 Wiyasiya ebako tanalo bilibilinomo magumulo Godote atamo dikaeamena ebe wade daleya: okoli tanalo, ega:walo ebeno mulo iyatawa tanalo, ega:walo aimano tepo magumu kodakodailame tanalo, ega:walo ebeno nilakapo awokalimi tanalo, ale ebe wadewade tanalo

kapiya awokalilamenakoma:. Ebene ebeno
Wade-talena Uliyanate a magumulo dokolina ebe
tanalo, ega:walo ale tuputupu gabodo epetapi
kawonomamo demalagidilolenama: ebe tanalo,
7 ega:walo ale ebeno Nani Tabo
da:kiyawaonakoma: ebe tanalo, ega:walo
ebeno elawote a magumulo woko dosiyodilona
ebe tanalo, ale atumu ebe iyaiya tanalo
kawokalilamenakoma:. Numa:la:, Godokono
tuputupu okoli tanalote aimano gowelaono
gilima: eda:na, ebako gila:te aimano netewa
kotolo ba:pola:na.
8 Ebema: nanitabola, tete epetapilo epate
a unamo owadipaeatenaka ega:walo tete
epetapilo iba:te atamo ilipo ikaeamenaka, iyo,
tete epetapilo iba:te a kuba osiyodilolepima:
egelanaka ega:walo tete epetapilo iba:te a
emoioenaka. Ebene iba:te a a:da: elemasigipima:
eka:minaka, wiyasiya tete bilibilinomolo ale nani
tabo kapiya kiyawaonakoma:,
9 iyo, iba:te a uwatema: ubia:noma:
eda:ona, wiyasiya Godote a kalakalago
uwatenako. Ega:walo iba:te na:kegelana aimano
olalati tanaloma: tatalila a ka:elaomalema:,
wiyasiya numa:la:, ale Godokono ubilo igilolo
ilukulinama:, iyo, ale iba:godone kawokawo
temeteme iyatawaonakoma:, wiyasiya ebete ibi
nodiyobolenako aimano igilo nanitabonomolo
kiyailiaema:.
10 Ebema: tete epetapilo ale ipupagopima:
eda:onakoma:, wiyasiya tete bilibilinomolo
aimano tepo magumulo kalakala kapiyate
itananako, ega:walo epate a nigologolopima:

gelanaka wiyasiya ibi bilibilinomo epetapi
ale Godokono tepo magumuno wadewade
tanalamo dogodogopima: midilinakoma:, iyo,
iba:te a inamabua:pima: ka:minaka wiyasiya
Godokono dogodogo tanalo bilibilinomate
agodolo ba:pola:na.
11-12 O Kolini namutupiala:, numa:la:! Ale la:
eba malagidilolenalo aimano tepo magumuno
nilakapo gigiyute la:tamo a:iyamidalo itana, iyo,
ale nanitabo tanalo idi wamina:no tabo la:tamo
awokala ebema: kiyawaima:. La: wiyasiya
la:imano tepo magumuno gigiyu atamo emopil-
imata,
13 ebema: nale la: naimano gudima: eba midil-
italo tabo ma kunu kiyawaomo, aimano tepo
magumulo la: mabuma: ditana, modobola la:le
ebe atu nilakapo tanalodo la:imano tepo magu-
muno gigiyu atamo atumu na:ka:ilama:la:.

Woko Osiyodilo Magumulo Nanitabokobi Midipiate Nanitabokobi Midia:piago Kapiyama: Akoeda:oala:

14 La: nanisiwale! La:le woko idi osiyodilo
magumulo nanitabokobi midia:piago kapiyama:
akoeda:oala:, mabu piyate Godokono tuputupu
osiyodilolepima: deda:ona ega:walo piyate
Godokono totomu tabamo tudila:oma:
ubia:noma: deda:ona, iba:te tanalo idi kapimiya
keba kunu na:kosiyodiloma:na:? Iyo, alo
magumulo dowapata:lamena ega:walo idoko
magumulo dowapata:lamena, iba:te kapimiya
keba kunu na:kilukulinama:na:?
15 Eiye! Kelisoko ega:walo Saitanako iba:te
tanalo idi osiyodiloma: ibino woki kapiyama:

a:ka:midima:na:! Iyo, nanitabokobi mididawa ega:walo nanitabokobi midia:dawa, ibino wokino tanalate iyaiya eba pola:nalo iba:te kapimiya ilukulinama: gabote a:kitanamene!
16 Ega:walo eba kunu Godoko amamatedawa ega:walo ida:da:li uliyana amamalateledawa, ibi netewapino wokino tanalate eba gowelaonalo milo tanalono nopo iyati gabo a:kuima:na:! Numa:la:, a piyate Igilo Godoko nanitabokobi da:midinama:, a ebe amamateno iyanomo motola, ebema: ebete ebe tanalo eba malagidilolo ebeno Bukalo tabo dopamo ma kunu giya,

“Nale naimano epago eba okolinalo,
iba:te naimano ololo apulo
bowapata:lamenama:na:,
iyo, iba:te na kapiya ibino Godoma: eba ka:na:minalo,
nale atumu ibi naimano nani epoma:
beka:la:minamo.”

17 Ebema: Kawodawate walo ma kunu kegiya,

“Naimano epala:,
modobola la:le nanitabokobi midia:pi magumune
nemaimiala:,
la: ega:walo ibi la:le
netewa iyaiya taneba magumulo
kilukuliawenama:.
Ebene nale kebe iyaiya tanalo kubama: degenakomo,
la:le ebe kuba daleya tanalo akoologilinakala:,

mabu la:le me tabamo da:tudila:wenakoma,
nale la: nanitabolo kalakalago buwatenakomata.
18 Iyo, ebe tetelo nale la:imano nabiwima: eba eda:nalo,
la:le naimano gudima: beda:onamata,
mabu na Kawodawa Elawonomote
me tabo nanitabolo gemo.”

7

1 Naimano wadewade namutupiala:, numa:la:, Godote ebe wade tabo a nanitabokobi midipi mabuma: nanitabonomolo a:kiyawaiya, ebema: ale aimano apa:mo dosiyodilolenakoma: ega:walo aimano tepo magumulo demalagidilolenakoma:, ebe tanalo bilibilinomo magumulo daleya tanalo idite itanama: modoboa:. Iyo, kebe kuba daleya tanalate agodolo da:pola:na, modobola ale ebe tanalo bilibilinomo ukulaolete, Godoko toleme magumulo eba ilukulinalo aimano igilo kawonomo ebe kapiyatamo bikameonakoma:.

Polote Kolini Sosi Epono Osiyodilole Tanaloma: Kawo Kalakala Delawiya

2 Ebema: nale la: walo nakanalemata, modobola la: la:imano tepo magumuno gigiyu atamo na:ilama:la:, mabu numa:la:, ale la:imano taneba magumulo lumagi iditamo kuba tanalo idi kosiyodiloa:, iyo, ale kapiya lumagi idi ka:kubaimia: ega:walo a:da: elemasigi gabodo lumagi idino kapiya inamabu idi kelaemea:.

3 Wiyasiya nale me tabamo ma kunu kegita: la:le natamo kuba idi osiyodilimata. Ao, nale

me leta magumulo dopamo keba kunu kegemo
atu tabo walo ma kunu kegitamo, ale aimano
tepo magumuno nilakapolo la: nemalagidilole-
nata, iyo, la:la, ala, ale tete geyageyanomolo
me opolo kapimiya dilukulionama:, aimano
a:elao teta:mo ebe atu nilakapo magumudo palo
ka:nemaimiomalema:.
4 Ebema: la:le na atumu nilakapolo
da:kemalagidilona:wenama, nale ebe tanalo
nanitabolo eba iyatawanalo la: mabuma:
kawonomamo amamanamo. Iyo, naimano tepo
magumulo kalakala tanalote kawonomamo
itana, mabu a nani wokopiatamo iyaiya
temeteme tanalate demaimiya, nale ebe
temeteme magumulo eba lutalo la:imano
nanitabo tanalo demalagidilonakomo,
gelebadi tanalote naimano tepo magumu ebo
tabokaiminako.
5 Numa:la:, ale aimano kawo woko osiyodilo
tanaloma: elawoa:dopoma: eba eda:olo me
Ma:sadoniya opamo ebo pelaima:, wiyasiya ale
malo ela amio tete nanitabolo ka:pumia:, mabu
iyaiya temeteme tanalo epetapiate atamo walo
ma kunu ka:pemaimiya, nanitabokobi midia:pi
epetapiate gowelao tanalo atamo owadaiya
ega:walo aimano tepo magumulo tole tanalate
emaimiya.
6 Wiyasiya Godoko iyatawanomola, piyate
woko magumulo kuiwodopoma: deda:ona ebe
epono tepo magumu elawokobi ka:midilima:,
ebema: aimano woki bilibili magumulo ebete
Taitasikono pe tanalamo a owalubi.
7 Nanitabola, ale ebeno pe tanalo duima:

kalakala ebo laima:, wiyasiya ebe tetelo ale ebe tanalo kapiyanomoma: kekalakalaoa:. Ao, la:le ebe keba kunu kowaluba:ima, ale ebe tabo ebegodone dolowima: kalakala idi walo ebo kelaima:. Ebene ebete a ma kunu danai, la:le na unaema: ubi kawonomamo diyata:wenama, ega:walo la:le natamo temeteme ikaname tanaloma: la:imano tepo magumulo mibomiboma: deda:wenama, ega:walo me tetelo la:le na kekalakalainama:ema: kawonomamo demalagidilawenama, nale ebe iyaiya tanalo dolowimo naimano kalakalate ununomamo ebo odoli.

8 La:le naimano leta osiyodilo tanalo idido temeteme delawa:ima, nale ebe tanalo iyatawate temeteme tanalo atumu a:kelawa:tepimo, wiyasiya nale ebe temeteme iyabaiamo gito iyatimo mabu na ma kunu iyatawimo, naimano tabono tanalote kebe temeteme la:tamo dikalametia ebe temeteme tanalote tete geyageyanomolo la:godolo a:kitanamene.

9 Ebema: me tetelo naimano leta osiyodilo tanaloma: kalakala tanalote nagodolo bitana, wiyasiya numa:la:, la:le dopamo diyatawaima ebe temeteme tanaloma: na kekalakalana:, ao, naimano kalakala bitana mabu Godote la:imano temeteme tanalamo wade woko idi la:godolo eba osiyodilolo, la:le la:imano woki iyakobi midila:wete ebetamo walo ebo kolobilimata. Ebema: nanitabola, a Godokono nani wokopiate aimano tabamo temeteme la:tamo dikalametia, ale ebe tanalodo kuba tanalo idi la:tamo kosiyodiloa:!

10 Iyo, kebe temeteme tanalate Godogodone lumagitamo demaimionaka, ebe temeteme

tanalodo ebete ebeno woki iyakobi midite
Godotamo ebo kolobigamene, ebema: ebete
igilo mula: tanalo delaemene, ebe tetelo ebeno
temeteme tanalote olopoligadigate kalakala
kapiyate kitanamene! Wiyasiya kebe temeteme
tanalate me opono ubi tanalo waloma:tale
magumune lumagitamo demaimionaka, ebete
ebe tanalodo kalakala idi a:kuimene mabu ebete
a:e tanalo kapiya kelaemene.

11 Ebema: modobola la: me tanalo numa:la:.
Godote la:imano temeteme tanalodo la:
magumulo wade wokonomo idi ma kunu
osiyodili, la:le ebegodone wade woki lawa:wete
ebeno tuputupu okoli tanalo kawokalima:ema:
la:imano ubi kawonomamo ebo iyatimata. Ebene
la:imano taneba magumulo kebe lumagite kuba
dosiyodili, la:le ebeno kuba tanaloma: tole
kawonomo eba lawelo la:imano dowa tanalo
ebetamo nanitabonomolo ebo awokalimata. Iyo,
la:le na walo ka:kunama:ema: ubi kawonomamo
eba iyatilo, la:le la:imano osiyodilole tanalamo na
kekalakalainama:ema: woki nanitabonomolo ma
kunu elawimata, la:le kuba osiyodilodawatamo
ebeno kuba wiya modobonomolo kikama:ema:.
Ebema: kalakala kawonomola, la:le me
osiyodilole tanalo bilibilinomodo la:imano tepo
magumuno tuputupu tanalo awokalimata, iyo,
kebe kubate la: magumulo demaigi Godote ebe
kubano wiya la:tamo ebema: a:kikalametamene.

12 Nanitabola, dopamo nale la:tamo leta idi
dosiyodilimo, ebe tanalodo nale kuba osiyo-
dilo dubutamo ebeno temeteme wiya ikaema:
kemalagidiloa:, ega:walo ebete potamo kuba
dosiyodili nale ebe lumagi gelebadima: woki

atumu kiyatia:. Ao, nale wiyasiya naimano ubi tanalo ma kunu iyatimo, la:le a Godokono nani wokopi nilakapolo kawonomamo keba kunu kemalagidiloa:wenama, la:le la:imano tuputupu osiyodilo tanalodo ebeno ololo apulo ebe tanalo wadenomamo kiyatawaomamota.
13 Ebema: me ebe mabula, ale la:imano tanalo Taitasigodone dolowima:, ebe tanalodo wade gelebadi tanalote atamo ebo pi.

Nanitabola, ebe atu tetelo wade tanalo idite atamo ma kunu kemaigi, ale Taitasikono kalakala duima: aimano kalakalate unamo ebo odoli, mabu ebete a anai, ebegodolo kebe woki bilibili tanalote ditani, ebe tanalo magumulo la: bilibilinomate ebe keba kunu kowaluba:ima.
14 Numa:la:, dopamo nale Taitasiko la: Kolini sosi epono tanaloma: eba analo naimano woko tanalono wade amama magumulo la: ebo moiolimata, ebema: kalakala kawonomola, ebete la:tamo da:pemaigi la:le ebeno ololo apulo kebe wadewade tanalo kosiyodilola:wenakima, la: ebe tanalodo na ilipokobi ka:midina:wea:. Nanitabola, ale la:imano tanaloma: kebe moiole tabo kegelima:, ebete ebeno balida:mo ebe iyaiya tanalo la:godolo nanitabonomolo a:pulami.
15 Iyo, la: bilibilinomate Taitasiko eba tolemelo la:imano wokilo ebe unamo adipatelo delawa:ima, ega:walo la:le ebeno tabo olowiawete ebetamo da:tudila:ima, ebete me tetelo ebe tanalo kalakalago eba malagidilolelo, ebeno tepo magumulo ditana ebe nilakapo tanalote la: mabuma: ununomamo odolona.
16 Ebema: Kolini sosi epala:, nagodolo ditana

ebe kalakala beda: kawonomola:ka:, mabu na la:imano nanitabo tanalo iyatawanomola, ma kunu na ka:toletolena: la:le la:imano osiyodilole tanalodo natamo ilipo kikanama:ema:.

8

Kolini Sosi Epate Nigologolopi Kowalubilima: Polote Ibi Danaliya Iba:te Nilakapolo Ibino Mani Epetapi Iyabaiamo Kalomoma:

1 Ebema: aimano nanitabokobi midipi ekakiala:, a ubila la:le me tanalo niyatawala:, Godote ebeno nilakapo Ma:sadoniya opono iyaiya sosi epatamo eba ikalamelo iba:godolo beda: wade woko kosiyodilile.

2 Numa:la:, kebe tetelo iba:te ibino nanitabokobi midi mabuma: kawokawo temeteme duwatenakiya, iba:te wiyasiya ibino nigologolo ilukuli tanalo kubanomamo eba iyatawaolo ibino kalakala ununomamo dodoliya, ebema: iba:te kawo nilakaponomago ibino mani Godotamo kawonomamo gito ikameiya.

3 Iyo, na Polote nani tabo ma kunu gemo, ibi a:ka:tuwa: ibi walubilima: tanalo idi amoeda:no Godotamo kawonomamo ikameiya, ebema: a epetapiate Ma:sadoniya epono nigologolo ilukuli tanalo eba malagidilolo iba:te Godotamo kebe mani ikameoma: modoboma: kegelima:, ibino ikame wokite wiyasiya aimano ikameo woki odoli. Nanitabola, lumagi idite ibi analea:no ibi a:ka:tuwa: ibino ubilo

4 a toweoamiya, ale opo epetapino sosi epatamo tete keba kunu kikalaima: ale iba:tamo tete eba kunu ka:kikalaema:, Godokono epo magumulo

piyate nigologololo kubanu dilukuliona iba:te ebe
Yudiya opo epo ibino maniamo kowalubilima:.
5 Ebema: numa:la:, iba:te a toweoame tanalodo
ibino tepo magumuno wade woki ma kunu
awokalimiya, iba:te ibino igilo kawonomo
aimano Kawodawatamo dopamo ikameote,
ebene Godokono ubilo iba:te ibino igilo
atamo nilakapolo atumu walo a:kikaeamiya.
Nanitabola, ale ibino tabo dolowima:, a kawiya
la:wa:ote kalakala ebo laima:.
6 Ebe mabuma: Kolini sosi epala:, la: magu-
mulo me nilakapo woko dopamo dowagilimi
ebe dawa ebe Taitasitela, ebema: ale ebe an-
ima:, la:le la:imano mani epetapi nilakapolo bal-
amo dalomawenakoma, modobola ebe tanalo
nanitabolo kopoliyaema: ebete la: iyaiya tabamo
na:powalubilima:ta.
7 Numa:la:, Godote la:tamo ebeno wadewade
tanalo kawonomamo ikalamiata, ma kunu
la:imano nanitabokobi midi tanalo, ega:walo
la:le ebeno tabo kiyawao tanalo, ega:walo
la:imano iyatawa tanalo, ega:walo ebeno
woko osiyodiloma: la:imano ubi kawonomamo
alomo tanalo, ega:walo la:imano nilakapo
atamo awokalimi tanalo, ebe wadewade tanalo
bilibilinomate la:godolo modobonomolo pola:na.
Ebema: a ubila la: atumu me tetelo me nilakapo
woko osiyodilo tanalo idi magumulo la:imano
mani nigologolopiatamo kawonomamo gito
nikalamiyala:.
8 Numa:la:, nale me tabo kiyawao tanalodo
la:tamo Godokono totomu tabo idi kikalameta:,
ao, nale wiyasiya ubi niyatimo la:imano nilakapo

kimalagidilo tanalo kuima:, da: kawola: o da: da:pesola:. Iyo, nanitabokobi midipi epetapiate ibino nilakapo tanalo awokalima: ibino ubi tanalo kawonomamo keba kunu kalomone, nale ebe tanaloma: gemo mabu na ubila la: la:imano ubi tanalo atumu eba kunu nakalomiyala:.

9 La: iyatawalata aimano Kawodawa Ya:su Kelisote ebeno nilakapo keba kunu kawokalimiyale ebe tanalo. Nanitabola, ebete Unu Duliyomololo dogodogodawanomoma: eba eda:nalo, wiyasiya la: mabuma: ebe a:ka:tuwa: ebe nigologolodawama: midite me opamo ebo pawokaliya, iyo, ebete ebeno ubi niyatiya la:le ebeno nigologolo okoli tanalodo dogodogopima: keda:wenama:.

10 Numa:la:, la:le nigologolopi kowalubila:ema: iyalo ulamalo la:imano mani epetapi nilakapolo iyabaiamo alomoma: dowagilima:ima, la:le nanitabokobi midipi bilibilinomo magumulo dopo epoma: eda:imata, iyo, epetapiate tanalo idi wagilimia:no la:le la:imano ubi tanalo dopamo awokalimata. Ebe mabuma: naimano woki ma kunu itana, me tetete wade tetenomoma: eda:na la:le ebe wade woko kopoliyaema:.

11 Ebema: la:godolo kebako manite modobolo ka:pola:lametana, modobola la:le nilakapolo eba kunu gito nalomonakiyala:, iyo, la:le me woko osiyodiloma: kebe wade ubi tanalonomo dopamo kalomaima, modobola la: me tetelo ebe atu ubi tanalago la:imano tanalo nopoliyadigala:.

12 Ega:walo me tanalo idila. Kebe lumagite nilakapo tanalo idi Godotamo ikaema: dowagelena, ebeno tepo magumu tanalote keba kunu kitanale ega:walo ebegodolo kebe manite

modobolo ka:pola:nale, Godote ebe tanalo eba iyatawalo ebeno ikame tanalo modoboma: o modoboa:noma: ebo kegemene, iyo, kebe lumagigodolo mani pola:mena:no Godote ebeno ikamea: tanaloma: ebe kubadawama: a:kegemene.

13-14 Ebema: numa:la:, naimano ubi tanalo ma kunua:, la: kapiyate la:imano mani nilakapolo alomo tanalodo kawo temetemenomo eba iyatawaolo, nanitabokobi midipi epetapiate nanitabolo a:kosiyodiloma:na:. Ao, na iyatawala la:imano manite me tetelo kawokawodopoma: eda:ona, ebema: naimano woki nanitabokobi midipi magumulo piyate me tetelo nigologololo dilukuliona, modobola la: la:imano dogodogo tanalamo ibi gito nowalubiliyala:. Ebema: nanitabola, walone kebe tetelo iba:te dogodogopima: deda:onama:na:, la: wiyasiya nigologololo eba ilukulinalo iba:te walubi tanalo la:tamo ebo kiyatima:na:. Kalakala kawonomola, eba kunu nanitabokobi midipi bilibilinomo magumulo epetapiate epetapiatamo ibino iyaiya modobo tetelo nikameteuinakoma:na:.

15 Numa:la:, ebe tanalo awokalima: Godokono Bukalo tabo idite ma kunu itana,

“Godote Isalaela epatamo
anoano gabodo dikalamenaki,
piyate ebe ma:na bae kawonomamo duwate-
nakiya
iba:godolo epetapi ka:luilinakia:,
ega:walo piyate kela:mo duwatenakiya
ibino baete atumu kolopoligonakia:.”

Taitasiko Ega:walo Nanitabokobi Midipi Ekaki Netewa Epetapi Ibino Pelame Tanaloma: Polote Da:kiyawaiya

16 Ebema: modobola a Godotamo kalakala tabo kadipatiye, mabu la: kowalubilitama: kebe ubi tanalote agodolo kawonomamo ditana, ebete ebe atu ubi tanalo Taitasikono tepo magumamo iyalo iyati.
17 Numa:la:, sosi epate nigologolopi mabuma: mani nilakapolo dalomonaka, Taitasite ebe woko la: magumulo katama: ale ebe danima:, ebete ebeno ubi tanalo eba awokalimilo aimano tabo kalakalago ebo olowi, ebene ebete ebeno ubi kawonomo me tanalo idido atumu akawokalimi, ebe a:ka:tuwa: ebeno ubilo tabo ebo iyati ebete me leta la:tamo adaete la:imano nilakapo osiyodilo magumulo la: ka:powalubilitama:.

18 Ebema: ale eba:go aimano nanitabokobi mididawa ekawi idi la:tamo kapaliboma:, ebe Wade Tabo kiyawao woko wadenomamo dosiyodilona ebe dubula, iyo, ebeno woko osiyodilo tanaloma: iyaiya sosi epo bilibilinomate ebeno tanalo iyatawaote ebe nemoiona.
19 Ega:walo me walubidawano tanaloma: me tanalo idi na:kuma:la:, sosi watowatopiate ebe elawiya, ebete a wokopi epetapiago eba wapata:lamenalo sosi epono nilakapo mani nigologolopiatamo katama:. Nanitabola, a bilibilinomono ubi tanalo ma kunula, modobola me woko osiyodilo magumulo epate Kawodawa Godoko nowalogoma:na:, ega:walo nigologolopi kowalubilima: kebe ubi tanalote a watowatopiagodolo kawonomamo ditana, modobola ale

aimano osiyodilo tanalamo ebe wade wokino tanalo nanitabokobi midipi bilibilinomatamo kawokalimalema:.
20 Wiyasiya sosi epate kebe mani ibino kawo nilakaponomago dalomonaka, ale ebe kawo maninomo mulu opo ida:mo katama: iba:godone duwatema:, a ubia:nola lumagi idite aimano osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo kapiya tanalo idi kubama: gema:.
21 Iyo, ale aimano kawo ubi tanalonomo ma kunu iyatinama:, aimano Kawodawa Godokono ololo apulo iyaiya tuputupu tanalo kapiya kosiyodilolema:, ebene ale ebe tanalo eba malagidilolenalo aimano ubi tanalo na:kiyatinama:, ale me opo epo bilibilinomono ololo apulo atumu tuputupulo kowapata:lamenama:.
22 Me mabuma: ale aimano wokopi netewa epetapiago me nanitabokobi mididawa ekawi idi la:tamo kapaliboma:. Nanitabola, ale iyaiya woko ebetamo dopamo dikameonakima:, ebete ebe tanalo bilibilinomo tuputupunomolo kosiyodilolema: ebeno ubi tanalo kawiya eba awokalimilo ale ebo uminakima:. Ebema: me tetelo ebete ebeno ubi kawonomamo walo na:kiyatina me woko idi la:godolo ka:posiyodiloma:, mabu la:le la:imano nilakapo tanalo nigologolopiatamo nanitabolo dawokalima:ima ebete ebe tanalo nanitabokobi na:midina. Numa:la:, me oli woko kosiyodiloma: ebegodolo kebe ubi tanalote kitanale, ebe tanalono elawote ebegodolo dopamo ditanami ebe tagala ubi tanalono elawo nanitabolo nodolina.
23 Ebema: nale dopamo degemo ebe tanaloma:

walo na:kegemo, na ubila naimano wade namu-
tudawanomo Taitasiko la:tamo walo ka:ka:pema:,
mabu ebe la: mabuma: nago woko kapimiya
dosiyodilona ebe lumagila. Ega:walo numa:la:,
nanitabokobi midipi ekaki netewa epetapiate
Taitasiago la:tamo me letago da:pema:na:, ibi
me Ma:sadoniya opono iyaiya sosi tanebapiate
la:tamo dapalibola: ebe wokopila, nanitabola, ib-
ino osiyodilole magumulo iba:te Kelisoko nowal-
ogona.

24 Ebema: Kolini sosi epala:, la:godolo ditana
modobola la: ebe nilakapo tanalo iba:tamo na-
wokalimiyala:, ebema: me opono iyaiya sosi
epate ma kunu kiyatawaoma:na:, la:imano ni-
lakapo tanalote nanitabolo eba itanalo, ale
la: mabuma: kebe moiole tabo dopamo dege-
lanakima: ebe tabote nanitabonomoma: eda:na.

9

Kolini Sosi Epate Ibino Mani Epetapi Nilakapolo Dalomoma:na: Polote Ebe Tanalo Nanitabokobi Midilo Tabo Da:kiyawaiya

1 Numa:la:, Godokono nigologolopino
tanaloma: iyaiya sosi epo epetapiate nilakapolo
ibino mani balamo dalomonaka, nale ebe tanalo
la:tamo awokalimia:no, na iyatawala la: wiyasiya
la:imano tanalo modobolo kosiyodilomamota,

2 mabu la:le la:imano tepo magumulo ebe
nigologolopi nilakapolo kowalubila:ema: iyalo
olosiyodilimata. Iyo, nale naimano woko osiyo-
dilo tanalono wade amama magumulo la: Guliki
opono sosi epo eba moiolelo, la:le iyalo ula-
malo dolosiyodilaima ebe tanalo Ma:sadoniya

opono nanitabokobi midipiatamo kiyawaomo. Ebema: kalakala kawonomola, la:le la:imano nilakapo awokalima: ubi kawonomamo dalomawenakoma, ibi bilibilinomo epetapiate ebe tanalo olowite atu nilakapo woko wagilima: woki ebo lawiya.

3 Wiyasiya na ubia:nola nale dopamo la: kebe tanaloma: kemoioletima, la: me tetelo ebe tanalo osiyodiloa:pima: eda:oma:. Ebema: numa:la:, nale me nanitabokobi midipi ekaki la:tamo palibolemo, mabu iba:te la: iyaiya tabamo eba powalubililo, la:imano nilakapo mani nalibole tete pea:no la:le ebe tanalo osiyodiloma: dopamo nanitabolo kolosiyodilomamota, nale la: mabuma: dopamo keba kunu ka:kiyawaimo eba kunu.

4 Wiyasiya la: nolowiala:, na ega:walo Ma:sadoniya opono iyaiya sosi epo epetapi, ale la:imano nilakapo mani uwatema: da:pemaimioma:, ebe tetelo la: ebe tanalo osiyodiloa:pimu da:pulametamene, a keba kunu na:kowagelema:? Iyo, aimano ilipote kawonomoma: keda:mene, mabu a dopamo la: nanitabokobi eba midililo la:le ebe nilakapo tanalo nanitabonomolo kosiyodilaema: awokala egelima:. Eiye, ebe tetelo la: atumu, la: kebe ilipo delawa:ema ebe ilipo beda: kawonomola:ka:!

5 Me mabuma: nale naimano woki ma kunu iyatimo, nale pea:no me ekaki epetapi kesamosamolatelemamo iba:te la:tamo dopamo ka:pelaema:. Eba kunu la:le kebe kawo nilakapo tanalonomo nanitabolo osiyodiloma: dopamo da:kiyawaima, iba:te la: iyaiya tabamo eba

powalubililo, la:le la:imano mani epetapi iyaba-
iamo nilakapolo gito kalomomamota naimano pe
teta:mo. Iyo, modobola nale pea:no la: a:ka:tuwa:
la:imano kalakala tetelo ebe nilakapo tanalo
dopamo nosiyodiliyala:, wiyasiya modoboa: nale
la:imano osiyodiloa: tanalo pumite, la: kawiya
eba panalelo la:le ilipo tanalago la:imano tanalo
ebo osiyodiloma:.

Pali Damelamo Kawonomamo Damiona Ebe Lumagite Ebeno Wade Wiya Kawonomamo Kelaemene

6 Ebema: me kawo tanalonomola. Kebe
lumagite kapiyakapiya kikopu damelamo
damiomene ebete eba kunu ebeno pali
magumune kapiyakapiya nao inamabu
kuwatemene, wiyasiya kebe lumagite kikopu
bilibilinomo damiomene ebete atumu nao
inamabu bilibilinomo kuwatemene.
7 Ebema: modobola la: bilibilinomate la:imano
nilakapo mani ma kunu nalomonakiyala:.
Lumagi idite kebako mani dalomomene,
ebe tanaloma: idawate ebe iyatumia:no ebe
a:ka:tuwa: ebeno tepo magumuno woki dopamo
keba kunu ka:kodakodaimile, modobola ebete
eba kunu nalomomene, wiyasiya ebete tepo
magumuno ubia: tanalago a:kikaemene, kalakala
kapiyate ebegodolo nitanamene mabu Godote
ebako ikamedawa nilakapolo nemalagidilona.
8 Numa:la:, Godokono elawo modobola
la:imano ilukuli tanalono tanalo bilibilinomo
magumulo la: kawonomamo kowalubili-
tanakoma:, iyo, eba kunu ebete la:imano
iyaiya modoboa: tanalo bilibilinomo eba
modoboilamelelamelo, la:godolo mani

ega:walo inamabu epetapi modobonomolo ba:pola:nama:na: la:le ebeno wadewade woko epetapi bilibilinomo kosiyodilola:wenama:.
9 Ebema: ebe tanalo awokalima: ebeno Bukalo tabote ma kunu itana,

“Piyate nigologololo dilukuliona,
ebete nilakapolo iba:tamo kawonomamo ikalamenako,
iyo, ebeno nilakapo awokalimi tanalote
iba:tamo uwomua: uwomua: tetelo bitanamene.”

10 Ebema: numa:la:, kebe Kawodawate iyaiya kikopu bilibilinomo pali osiyodilodawatamo dikameonako ega:walo nao inamabu epatamo atu gabodo modobolo da:kikalamenako, ebete la:imano iyaiya modoboa: tanalo magumulo la: atumu inamabuamo ega:walo maniamo ka:kowalubilima:ta. Iyo, ebete la:tamo kikopu kawonomamo dopamo ikalametate, ebene ebeno elawamo ebe kikopu magumune inamabuate wadenomamo apepeonaka, ebema: kalakala kawonomola, mabu la: nao inamabu uwate tetelo ebete la:imano nilakapo ikalame tanalodo la: ega:walo epo epetapi bilibilinomatamo modobo bae kapimiya kikalaema:ta.
11 Nanitabola, uwomua: tetelo Godote la:imano modoboa: tanalo wadenomamo bulamelelamenakoma:ta, la:le la:imano dogodogo tanalone tete bilibilinomolo epo epetapi bilibilinomo atumu kowalubila:wenakoma:, iyo, ebe ubila ale la:imano nilakapo mani nigologolopiatamo

da:nikalaema:, iba:te la: mabuma: kalakala tabo ebetamo ebo kadipatema:na:.
12 Ebema: numa:la:, la:le la:imano nilakapo mani dalomawenakoma, Godote ebe gabodo ebeno epo epetapino iyaiya modoboa: tanalo ka:modoboilamelelaemene. Wiyasiya la:imano osiyodilo tanalado ebe wade tanalo kapiya a:kemaigamene, ao, nigologolopiate ibino walubi tanalo delaema:na:, ebe tetelo atumu wade tanalo idite ma kunu ka:kemaigamene, ebe epate ibino kawo kalakalanomo Godotamo ununomamo ebo kadipatema:na:.
13 Iyo, me woko osiyodilo magumulo epetapiate la:imano tepo magumuno nanitabo tanalo wadenomamo ma kunu kuima:na:, la:le Kelisoko mabuma: kebe Wade Tabo ka:kiyawawenakoma ebe tabamo la: nanitabonomolo tudila:onamata. Ega:walo iba:te me tanalo idi ka:kiyatawaoma:na:, la:imano nilakapo magumulo ibi kawonomamo keba kunu kowalubila:ima, la: ebe atu gabodo epo epetapi bilibilinomo atumu a:kowalubilinakomata. Ebema: nanitabola, la:imano osiyodilo tanaloma: iba:te Godoko walogolo
14 ibino tepo magumuno nilakapo tanalago la: eba malagidilolelo la: towetowe tabamo ebo kowadipalatelema:ta, mabu iba:te me tanalo umiya, ebeno nilakapo tanalote la: magumulo wade wokonomo osiyodilona.
15 Ebema: modobola a kalakala tabo Godotamo kadipatiye, mabu ebete atamo dawokalimiya ebe nilakapo beda: kawonomola:ka:, iyo, lumagi idite ebe gito ikaeame tanalo ebeno tabamo nanitabolo awokalima: a:ka:modobomene!

10

Piyate Polokono Iyaiya Woko Osiyodilo Tanalo Kubadopoma: Degeliya Polote Iba:tamo Ebeno Wokono Nanitabo Tanalo Dawokalimiya

1 Ebema: na Polote naimano tepo magumuno wokilo la: toweolaemata la:le naimano ubi tanalamo ka:tudila:ema:. Numa:la:, la: epetapiate na mabuma: ma kunu gelanamata, "Ebete dopamo agodolo eba pokolinalo ebeno tabono elawote nanitabolo kitanamia:, iyo, ebete aimano elawo tolemelo woko ebe posiyodilonami, wiyasiya ebete a magumune muluamo da:ti ebe tetene wagilimite ebeno leta magumulo iyaiya elawo tabo epetapi kiyawaonapi!" Nale wiyasiya ebako daedale wokino tabo malagidiloa:no, Kelisokono milo okoli wokino tanalamo

2 la: walo ma kunu ka:toweolaemata, modobola la: naimano iyaiya ubi tanalamo na:tudila:iyala:, mabu nale la:tamo nanitabolo ka:pemamo, ebema: ebe tetelo la:le naimano ubi tanalo osiyodilolelo la: da:pulametama, elawo tabo kiyawao tanalote nagodolo a:kitanamene. Wiyasiya la: magumulo piyate a nani wokopino tanalo kubanu dawokalima:wenama, ma kunu la:le a a:ka:tuwa: aimano tepo magumuno kuba wokino tanalodo woko osiyodiloma: degelawenama, la: nanisiwale! Eiye, na a:ka:tuwa: naimano tanalo nanitabolo niyatawanamo, nale la:tamo da:pemo naimano elawote ka:modobomene la: la:imano daedale wokino taboma: kawiya kapanaletama:!

3 Ebema: numa:la:, a piyate Godokono nani wokopima: deda:onama:, ale me opolo eba

ilukulinalo wiyasiya me opono wokino tanalamo
ka:gowelana:.
4 Nanitabola, ale kebe inamabuamo
ka:gowelanakoma: ebe inamabu me opo
epate atamo kikaeamiya:, ao, a wiyasiya ebe
elawoelawo gowelao inamabunomo Godogodone
uwatiyama:, ebema: ale ebe inamabuamo
Saitanakono iyaiya gowelaono kala ga:dimi ebo
anabuilamenakoma:.
5 Iyo, ebe inamabuamo ale epetapino a:da:
elemasigi iyatulame tanalo a:kubailamenakoma:,
ega:walo kebe iyaiya amama tanalamo
iba:te Godokono nanitabo iyatawa tanalago
da:gowelaona, ebe amama tanalo atumu
ale opamo a:piyalekenakoma:. Ebene me
opo epono tepo magumulo kebe iyaiya
wokino tanalate da:pola:na, ale Godokono
gowelaono inamabuamo ebe tanalo bilibilinomo
atumu kodakodalo eba uwatelo ebo
matuolamolenakoma:, iba:te ibino wokino
tanalo bilibilinomodo Kelisoko kapiyatamo
ka:tudila:oma:.
6 Ebema: Kolini sosi epala:, kebe tetelo la:imano
osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo
la:le Kelisotamo da:tudila:ema, ale ebe tanalo
nanitabolo duima:, walone tetelo la: piyate
tudila:oma: ubia:noma: walo da:keda:ema,
a nani wokopiate gowelao magumulo
kolosiyodilomalema: la:imano tudila:oa:
tanalono osiyodilole tanalo bilibilinomoma: kuba
wiya la:tamo kikalametama:.
7 Eiye, la:le epo unu nikapiamo ulamenako-
mata, wiyasiya ebako kuba wokino tanalote
la:godolo itanama: modoboa:! La: magumulo

idawate ebeno wokilo ebe a:ka:tuwa: ebe Kelisokono nani waloma:tadawama: degena, modobola ebete a nani wokopino tanalo walo eba kemalagidilolo woki ma kunu nelaemene, a ebe atumu Kelisokono nani waloma:tapima: eda:onama:, ebe a:ka:tuwa: ebeno tanaloma: keba kunu kegenale eba kunu.

8 Ebema: la: niyaniyata, aimano elawo tanaloma: amama tabo keba kunula:ka: nale ebakobako tabo la:tamo kiyawaomo, wiyasiya nale ebe tanaloma: ilipo a:kelaemo. Numa:la:, Kawodawate a:ka:tuwa: me elawo atamo nanitabonomolo ikaeamiya, ale la: sosi epo ulamepima: eba eda:onalo la:imano nanitabokobi midi magumulo ale la: ka:kodakodailametama:, wiyasiya ebete atamo elawo kikaeamiya: ale aimano osiyodilo tanalo ida:mo la:imano nanitabokobi midi tanalo ka:kubailaema:.

9 Ebema: nale naimano iyaiya leta magumulo kebe tabo ka:kiyawaonakomo, la: epetapiate ebe tabo eba olowiolo mako woki kubanu lawenakomata, Polote atamo tole ikaeaema: dowagelenale. Ao, naimano leta osiyodilole magumulo naimano ubi tanalo eba kunu kitana:.

10 Ega:walo la: epetapiate daedale wokilo tanalo idi ma kunu gelanamata, “Polote ebeno leta magumulo atamo tole tanalo ikaeaema: elawo tabonomo kiyawaonako, wiyasiya dopamo ebete ago eba pokolinalo ale ebeno apeno elawoa: tanalo ebo uima:, ega:walo ebete aimano ololo apulo tabo da:kiyawaonaki ale ebeno elawo nanitabolo kuminakia:.”

11 Ebema: la: piyate eba kunu degelawenama,

modobola la: niyatawala:, kebe tetelo a nani wokopiate la:godolo kilukulina:, ebe tetelo ale aimano leta magumulo kebe elawo kawokalim-inakoma:, nanitabola, ale la:tamo da:pelaema: ebe atu elawo aimano osiyodilole magumulo la:le la:imano balidinomamo kuimamota!

12 Eiye, piyate a mabuma: kubanu demalagidilona, ibino daedale wokino tanalo beda: kawonomola:ka:! Numa:la:, ibi a:ka:tuwa: iba:tamo iyaiya pukala epetapi gito alomonaka, mabu ibi iyatawala ebe atu pukalamo iba:te tudila:o iyalo owagilimiya. Ebe mabuma: iba:te epono ololo apulo ibi a:ka:tuwa: ibino pukala mabuma: ebo walogolenaka, wiyasiya piyate ibino pukala dowakalamina iba:te ibi kubakubapima: gito gelana. Iyo, eba kunu iba:te epono iyaiya tanalo ibino pukalamo modobulatelelamenaka, sosi magumulo ibi a:ka:tuwa: ibi unamo kowadipalatelema:.

Wiyasiya a Godokono nani wokopi ubia:nola ale aimano tanalo ibino pukalamo modobulatelema:, ebema: diyala, iba:te a mabuma: daedale wokino tabo idi ma kunu da:begelama:na:, “Tole tanalote Poloiagodolo bitana aimano pukalamo ka:tudila:oma:!”

13 Numa:la:, ibino amama tanalo ega:walo a nani wokopino amama tanalo iyaiyala, mabu iba:te amamao magumulo epetapino woko ebe kubailamena. Wiyasiya aimano tanalo ma kunula, Godote atamo dikaeamiya ebete ebe woko osiyodilo tanalono iyaiya uwomu tanalo a iyalo iyatuamiya, ale nanitabokobi mididawa idino woko magumamo nopila:okapoma:, iyo, ale

Godogodone iyalo tetelo delawiyama: ebe woko kapiyama: amama tabo begelanakoma:.

Numa:la:, la: Kolini sosi epate aimano woko osiyodilo tanalono iyaiya uwomu magumulo nanitabolo ba:pola:namata,
14 mabu piyate mulune pelamete Kelisokono Wade Tabo la:tamo da:pa:kiyawaiya, a ebe ebe wokopila, iyo, ale la:tamo da:pelaima: ebe tetelo ale lumagi idino woko magumamo ka:popila:oa:.
15 Ega:walo me tanalo idila. Godote atamo dikaeamiya ale ebe woko osiyodilo tanalono iyaiya uwomu tanalo eba iyatawaolo, modoboa: ale nanitabokobi mididawa idino woko magumamo nopila:ote ebeno woko osiyodilo tanaloma: a a:ka:tuwa: a walogoema:. Wiyasiya numa:la:, ale la: magumulo kebe woko kosiyodilonama: ebe wokoma: aimano ubi tanalo ma kunu bitana, la: nanitabokobi midi magumulo eba apepeolo, aimano wokote la: magumulo atumu apete Godokono ubilo kawonomoma: eda:te,
16 ebete gigiyu atamo ebo ka:iyamidamene ale la: Kolini duliyomolo epono Guliki opo apuamo ka:tolaema:. Nanitabola, piyate ebolo dilukuliona ale iba:tamo Kelisokono Wade Tabo eba na:kiyawaolo a a:ka:tuwa: a nanitabokobi mididawa idino wokono tanaloma: akanamamaoma:, mabu lumagi idite ebe iyaiya mulu opolo woko dopamo ka:nowagilimia:.

17 Ebema: modobola a me tanalo idi kemalagidiliye. Godokono Bukalo tabote ma kunu itana, “Lumagite a:ka:tuwa: ebeno osiyodilo tanaloma: akowalogala:, wiyasiya Godote ebe magumulo wade woko dosiyodilona, mod-

obola ebete ebe tanaloma: eba kalakalalo ebeno Kawodawa kapiya nowalogomene.”

18 Iyo, nanitabola, kebe tetelo aimano Kawodawate lumagi idi wade wokodawama: degena, ebete ebe lumagi ebeno nanitabo kalakalago kelaemene, wiyasiya kebe lumagite amama magumulo ebe a:ka:tuwa: ebe wade wokodawama: degena, Kawodawano kalakalate ebetamo a:kitanamene.

11

Kolini Sosite A:da: Elemasigipi Epetapi Kelisokono Nani Alibolepima: Deka:la:miya, Polote Ibino Tanaloma: Tabo Da:kiyawaiya

1 Ebema: Kolini sosi epala:, la: niyaniyata, na ubila la: me tabo idi olowioma: ubia:noma: akoeda:oala:, mabu nale naimano nanitabo tanalo kawokalima: daedale woki keba kunula:ka: nale ebako tabo la:tamo ka:kiyawaomamo.

2 Modobola la: me uli tabo nemalagidilala:. La:imano sosi taneba ebe dubuno tanalo iyatawa: buwele keba kunula:ka: eba kunula, iyo, dopamo tetelo ebe buwelete dubu epetapino tanaloma: tuputupu woki kapiya malagidilonami, ebene nale ebeno nabiwima: eba eda:nalo, ebe kapiya dubutamo galo oboimo, ebe dubu ebe Kelisotela. Ebema: me tetelo dubu epetapiate naimano wade buwele pilolo laema: ubi dalomona, nale ibino kuba ubi tanalo eba ulamelelamenalo, Godogodone kuba osiyodilolepi mabuma: demaigana ebe elate naimano tepo magumulo iba:tamo ebo maiganako.

3 Eiye! La:le dopamo la:imano tuputupu ubi
tanalo Kelisoko kapiyatamo nanitabolo iyatinaki-
mata, wiyasiya nale na:toletolenamo la:le ebe
wade woki waloma:ta gabo Saitanakono a:da: el-
emasigi tanalodo gito katepaema:, dopo kamiyale
Ibite kaluno a:da: elemasigi mulo tanalodo ebeno
kuba gabamo wabuga:ta tanalamo keba kunu
kadogeliyale eba kunu.

4 La: iyatawalata a dopamo Ya:sukono nanitabo
tanaloma: kebe tabo la:tamo ka:pa:kiyawaima:,
ega:walo la: iyatawalata ebe tetelo la:le ebeno
Wade Tabo kalakalago olowiawete ebegodone
kebe Uliyana kelawa:ima. Wiyasiya me
tetelo a:da: elemasigi wokopi magumulo idite
pete Ya:sukono tanaloma: iya tabo epetapi
la:tamo da:pa:kiyawai, la:le ebeno tabamo
kalakalago a:tudila:imata, iyo, la:le ebe a:da: tabo
dolowiaima Godokono Wade Taboma: mida:wete,
ebene ebe lumagigodolo woko dosiyodilona la:le
ebe a:da: elemasigi uliyana ebo lawimata.

5 Eiye! La:le ebako a:da: elemasigipino woko
ununomamo adipatelo ibi Kelisokono iyanomo
alibolepima: ka:la:minamata! Wiyasiya numa:la:,
Kelisokono nani alibolepi magumulo na idima:
eba eda:nalo, naimano tepo magumulo nale me
tanalo niyatawanamo, ebe a:da: elemasigipiate
kebe woko kosiyodilolene, ebe iyaiya wokono
elawote kapiya da:peso tanalo idido naimano
wokono elawo nanitabolo kodolina:!

6 Diyala, epetapiate ma kunu da:begelane,
nale kawo sukulu ida:mo ka:tonakia:
ebema: na tabo kiyawao iyatawa nanitabolo
kelawiya:. Nanitabola, tete epetapilo

Godokono tabo kiyawao tetelo naimano
tabo madodote elawoa:dopoma: eda:na,
wiyasiya numa:la:, na Godokono iyaiya tabono
magumu iyatawanomola, iyo, la: dopamo tete
bilibilinomo epetapilo ebe iyatawa tanalo a nani
wokopiagodolo wadenomamo uminakimata.

7 Numa:la:, nale dopamo Godokono Wade Tabo
la:tamo da:pa:kiyawaimo, ebe tetelo la: olowiopi
unamo kowadipalateletama: na a:ka:tuwa: na
opamo eba iyatilo naimano woko osiyodilo
tanaloma: la:godone wiya da:peso idi kelawea:.
Ebema: la:imano woki ma kunu kitanale, nale
ebe woko osiyodilo magumulo la:godone wiya
lawea:no, me gabodo nale la:tamo kuba idi ebe
kosiyodilimo? Eiye, nale la:tamo dosiyodilimo
ebe tanalo ebe wade tanalola, kuba tanaloa:!

8 Wiyasiya diyala, iyaiya sosi tanebapi
epetapiate naimano osiyodilo tanalo kubama:
da:begelane, mabu nale la: Kolini sosi epatamo
woko eba osiyodilonalo, nale naimano iyaiya
modoboa: tanalo magumulo iba:godone
mani gito uwatenakimo, la:godonea:. Iyo,
ibi epetapiate ebe osiyodilo tanalo pilo
tanaloma: da:begelane, mabu nale ibino mani
duwatenakimo wiyasiya iba:godolo woko idi
osiyodiloa:no la: kapiyagodolo osiyodilonaimo.

9 Nanitabola, nale la:go dokolinaimo ebe tete
geyageyanomolo naimano iyaiya modoboa:
tanalo magumulo nale da:peso walubi tanalo
idi la:godone kelawea:, mabu Ma:sadoniya
opono nanitabokobi midipi ekakiate da:pelamiya
ibi kapiyate naimano modoboa: tanalo
ka:modoboima: mani natamo ebo pikanamiya.

Numa:la:, dopamo na woko osiyodilo magumulo temeteme idi la:tamo kikalametanakia:, ebema: eba kunu nale walone tetelo atumu temeteme da:pesonomo idi la:tamo a:kikalametama.

10 Eiye, amama tabo keba kunula:ka: nale ebako tabo degemo, ebe tabo Kelisokono nani tabola, ebema: nale ebe tabo kiyawaoma: Guliki opo kawonomolo lumagi idite na a:kodiyobonemene!

11 Ebema: la:le na maniamo walubinia: tanalo nale iyaiya epatamo eba nawokalimilo la:imano woki ma kunu kitanale, nale la: nilakapolo nanitabolo kemalagidiloletana:? Ao, eba kunua:! Naimano tepo magumulo la: mabuma: nanitabolo ditana, ebe nilakapo kimalagidilo tanalo Godote iyatawala!

12 Numa:la:, nale naimano woko wiya lawea: tanalo awokaliminakomo, mabu na ubila nale naimano nanitabo osiyodilo tanalo eba nawokalimilo, a:da: elemasigi wokopino amama tabo kiyawao tanalote iba:godolo ebo kolopoligomene, mabu iba:te a:da: elemasigi tabo ma kunu kiyawaonaka, ibi ega:walo a nani wokopi, a bilibilinomate gabo kapiyanomodo atu woko osiyodilonama:.

13 Eiye! Ebe dubate ibi a:ka:tuwa: ibi Kelisokono nani alibolepima: ka:la:minaka, ebema: epo a:da: kemasigilima: ibi a:ka:tuwa: ibi nani alibolepino ololoma: midilina, wiyasiya iba:godolo nanitabo tanalo kitana:, ibino woko osiyodilo magumulo a:da: elemasigi tanalo kawokawonomate ba:pola:na.

14-15 Wiyasiya la:la, ala, ale ibino osiyodilole

tanaloma: a:kela:wa:oma:. Numa:la:, Saitanate epo a:da: kemasigiolema: ebe a:ka:tuwa: ebe Godokono wade pukuilame nopodawa idimu midina, ebema: ebeno wokopiate ebe eba waloma:tanalo, iba:te atumu me opo epo a:da: kemasigiolema: ibi a:ka:tuwa: ibi Godokono tuputupu okoli wokopimu midilina. Ebema: la:le ibino iyaiya a:da: elemasigi osiyodilole tanalone niyatawala:, ibino uwomu tetelo ibino kuba osiyodilole mabuma: wiya modobonomolo kuwatema:na:.

Polote Kelisokono Nani Alibodawa Idima: Eba Eda:nalo Ebeno Woko Osiyodilo Magumulo Kebe Iyaiya Temeteme Duwatenaki

16 Ebema: nale dopamo degemo ebe atu tabo walo na:kegemo, modoboa: lumagi idite ebeno wokilo na daedale lumaginomoma: midinima:. Eiye, la: epetapiate na ebako lumagima: iyalo da:midina:ima, kuba:, wiyasiya modobola la:le naimano tanaloma: ebe kuba woki eba malagidilolo naimano tabo nolowiala:! Me a:da: elemasigi wokopiate ibino iyaiya amama tabo la:tamo keba kunu ka:kiyawaonake, nale naimano nanitabo tanalo kawokalima: na eba kunu daedale amama tabo kapiyakapiya atumu ka:kiyawaomamo.

17 Ebema: nale me tetelo kebe amama tabo da:kiyawaomo, la: niyatawala: ebe tabo nale aimano Kawodawano wokino tanalamo a:ka:kiyawaomo, ao, na wiyasiya me opo epono daedale wokino tanalamo ka:kiyawaomo.

18 Nanitabola, la: magumulo a:da: elemasigi wokopi epetapi bilibilinomate me opo epono

wokino tanalamo ibino iyaiya amama tabo kiyawaonaka, ebema: kuba:, na atu tabo kiyawao gabodo ibi kowaloma:talemamo.

19 Eiye, la: Kolini sosi epate la: a:ka:tuwa: la: mulo wokiagopima: eba gelanalo, la: wiyasiya ebako daedalepino amama tabo olowima: ka-wonomamo kalakalaonamata!
20 Iyo, eba kunu epetapiate ibino ubilo la:tamo pelamete ibi a:ka:tuwa: ibi nani wokopima: eba pegelalo la: ibi nanitabokobi ebo midilimata. Ebema: ibi magumulo idite la: sosi epate ebeno iyaiya ubi tanalo kosiyodilola:ema: la: elawamo danaletia, ega:walo idite a:da: elemasigi gabodo mani la:godone gito duwati, ega:walo idite la: ebeno gubi magumamo demagataletia, ega:walo idite la:imano ololo apulo ebe a:ka:tuwa: ebe dadipati, ega:walo idite la: malogolelo ebeno tabamo la: dalukoletia, ebe tetelo la: wiyasiya ibi ubia:noma: eda:oa:no ibino osiyodilole tanalo kubama: kegelawea:.
21 Diyala, la:le a nani wokopino tanaloma: ma kunu kubanu da:begelawenama, ale ebako elawo awokalimi tanalo la: magumulo kosiyodilolenakoa: mabu a epono dowa tanaloma: na:toletoleonama:, iyo, la: ebako tabono tanalodo la:imano ubi tanalo da:biyata:wenama, na Polotamo ilipo kikanama:ema:! Wiyasiya numa:la:, na ilipo la:godone a:kelaemo mabu tole tanalote a nani wokopiagodolo kitana:!

Ebema: a:da: elemasigi wokopiate ibino daedale wokilo tolea:no ibino amama tabo kebe iyaiya tanaloma: da:kiyawaonaka, nale

me tetelo naimano nanitabo tanalo kawokalima:
ebe atu tanaloma: amama tabo la:tamo atumu
ka:kiyawaomo. Eiye, me tabo kiyawao tanalodo
na a:ka:tuwa: na daedale lumagi idima:
ka:midimamo, wiyasiya kuba:, modobola la:
wadenomamo nolowiala:!
22 Ebe a:da: elemasigi wokopiate Yu epono
kalima epoma: eda:o tanaloma: amamaona,
wiyasiya na atumu Yudawama: keda:namo.
Ega:walo iba:te Isalaela epoma: deda:ona ebe
tanaloma: kamamaona, wiyasiya na atumu
Isalaela lumagima: keda:namo. Ega:walo iba:te
A:ibalayamakono walone gudima: deda:ona ebe
tanaloma: kamamaona, wiyasiya numa:la:, na
atumu ebeno walone gudu idima: keda:namo.
23 Ega:walo iba:te amama magumulo
ibi a:ka:tuwa: ibi Kelisokono wokopima:
kegelana, wiyasiya na ebeno woko atumu
eba kosiyodilonalo naimano woko magumulo
demaimiya ebe da:imino wade tanalote ibino
da:imino wade tanalo nanitabolo nodolina. Eiye,
na niyala! Nale ebe a:da: elemasigipino amama
kiyawao tabo waloma:ta tanalodo na a:ka:tuwa:
na watoa: daedale lumagima: a:midimo!
Ebema: modobola la: naimano nanitabo
wokono iyaiya tanalo wadenomamo niyatawala:,
mabu nale Kelisokono woko osiyodilo magumulo
naimano wokono elawote ibino wokono
elawo kawonomamo odoli. Nanitabola,
Kelisoko mabuma: tete bilibilinomo epetapilo
epate na kubanu anaginamonenakiya
ega:walo gabamaniate na idoko motamo gito
iyatininakiya, ebema: ebe netewa tanalodo
naimano temeteme tanalate a:da: elemasigi

wokopino temeteme tanalo kawonomamo atumu
a:kodoiliya. Ebene iyaiya tete epetapilo nale a:e
olalati magumamo nanitabolo a:nopeganakimo,
24 ma kunu paibu iyaiya tetelo Yu epate
pa:ka:pa:ka: inamabuamo 39 teta:mo na gito
a:na:ma:ga:midaonenakiya,
25 ega:walo netewa-kapiya iyaiya tetelo
nanitabokobi midia:pi epetapiate na gaubamo
anaginamonenakiya, ega:walo tete idilo iba:te na
anakapunaema: nokolamo mapenamiya. Ebene
netewa-kapiya iyaiya tetelo na epetapiago kawo
palai peago eba wapata:lamelo aimano pete
obamo gito ololunaki, ega:walo tete idilo mako
olalatite da:pi nale kapiya egela ega:walo kapiya
idoko kawonomolo kewa: kolomono obote gito
wadaudilonenati.
26 Ebene nale Kelisoko mabuma: iyaiya opo
bilibilinomodo eba pata:nalo, iyaiya olalati
tanalo epetapiate natamo a:pemaimionakiya,
iyo, iyaiya ulama obono tanalo, ega:walo piyate
wapata:lamepino inamabu iba:godone elawamo
duwatenaka ebe pilo dubuno tanalo, ega:walo
naimano Yu epo ega:walo Yua:pi epetapi ibino
dowa tanalo, ega:walo kebe olalati tanalate
kawokawo duliyomololo ega:walo bulu opolo
ega:walo kewa: kolomolo demaimiona ebe
tanalo, ega:walo piyate a:da: elemasigi gabodo
nanitabokobi midipi ekakimu dilukuliona ibino
kuba osiyodilole tanalo, me ebe iyaiya olalati
tanalo bilibilinomate natamo nanitabonomolo
pemaimionakiya.
27 Nanitabola, nale naimano kotamo mibomibo
woko eba osiyodilolenalo iyaiya kodakoda

tanalo epetapi atumu a:kulamenakimo, ebene tete epetapilo u wata tanalo nale gito anaetoamidanakimo, ega:walo tete epetapilo bae kape tanalo ega:walo obo kape tanalate na unamenakiya, iyo, tete epetapilo nale bae naoa: tanaloma: ega:walo lao motono tanaloma: ega:walo apa:mo pupuliono inamabuno tanaloma: iyaiya modoboa: tanalo nanitabolo iyatawanakimo.

28 Ebema: numa:la:, makomako iyaiya temeteme tanalate nagodolo eba pola:nalo, naimano kawo temeteme idi atumu ma kunu kitananako, nale opo epetapi bilibilinomono iyaiya sosi epo eba nilakapoilamelo ibino iyaiya modoboa: tanaloma: nale kawonomamo malagidilolenamo. Iyo, iba:godolo kebe temeteme tanalate demaimionaka nale atu temeteme tanalo bilibilinomo a:kiyatawanakomo.

29 Ebema: ibi magumulo idite elawoa:noma: deda:mene, nale ebe walubima: atumu elawoa:noma: keda:mamo, ega:walo kebe tetelo idite kuba osiyodilo magumamo da:negamene, nale ebe mabuma: naimano tepo magumulo kawo mibomibo tanalonomo kiyatawamamo.

30 Ebema: numa:la:, kebe tanalate naimano elawoa: tanalo ega:walo naimano modoboa: tanalo dawokalilamenaka, ebe iyaiya tanalo kapiyama: na amamalo kiyawaonakomo.

31 Nanitabola, aimano Kawodawa Ya:sukono Nabiwi ebe Godotela, ebema: modobola epate ebe uwomua: uwomua: tetelo unamo nadipatenakoma:na:, iyo, ebete naimano tepo magumuno tanalo iyatawala, nale da:kiyawautamo ebe tabo

a:da: taboa:.
32 Ebema: modobola la: me tanalo niyatawala:,
nale iyalo tetelo Dama:sakase kawo duliyomololo
eba okolinalo, ebe opono Kawo Elawodubu Ale-
tasikono tanaloma: ebeno opodawa idite ebe
kawo duliyomolo watodawama: eba eda:nalo,
ebete ebeno gowelaopi ebo analiya iba:te na
lawenete idoko motamo gito kiyatinima:. Ebene
ebe tanalo osiyodiloma: atila:pi epetapiate duliy-
omolo kalano iyaiya gigiyamo tolamolete nale me
duliyomolone nemaiga tanalo eba nemakopelelo,
33 wiyasiya idoko idilo naimano namutupi
epetapiate na da:ea magumamo adipininate kala
unudo opamo da:nowololuoneniya, nale ebe
gabamani dubuno elawo magumune me gabodo
gito alaula:niyamo.

12

Polokono Balidite Iyama: Deda:omiya Ebe Tanalo Ega:walo Ebeno Kawo Temeteme Tanalo Idima: Tabo Da:kiyawaiya

1 Numa:la:, amama tabo kiyawao magumulo
wade da:imi idite a:kemaigamene, wiyasiya
la:tamo da:pemaimiya ebe a:da: elemasigi
wokopino iyaiya amama tabono tanaloma:,
modobola amama tabo keba kunula:ka:
na atumu ebakobako tabo epetapi la:tamo
ka:ka:kiyawaomamo. Ebema: dopamo
lumagi idino balidite iyama: eba eda:omelo,
Kawodawate kebe iyaiya wadewade tanalo
ebe kiyatumiyale, nale me tetelo ebe tanalo
la: kanalemamota.

2 Iyo, na ebe dubuno tanalo iyatawanomola, ma
kunu ebetamo anoano tanalote demaigiya ebe
tetene wagilimite me teta:mo pemaiga 14 ulama
a:petoi. Ebema: ebe dubuno balidite iyama:
deda:omiya ebe tanalo ebe ma kunula, ebete Ke-
lisoko magumulo eba okolinalo, tete idilo Godote
ebe ebeno Ununomo Duliyomolamo magatate
ebe ebamo gito nowodimiya. Wiyasiya numa:la:,
ebe tetelo ebete ebeno apa:go Unu Duliyomo-
lamo da:nodoliyale o ebeno uliyana kapiyate
da:nodoliyale, na ebe tanalo nanitabolo iyatawa:,
Godoko kapiyate iyatawala.
3-4 Ebema: nale atu tabo walo na:kegemo,
na iyatawala Godote ebe dubu ebeno Kalakala
Duliyomolamo nanitabolo emagatiya, wiyasiya
na iyatawa: ebete ebeno apa:go ebamo
da:nodoliyale o ebeno uliyana kapiyate
da:nodoliyale, mabu ebe tanalo Godoko kapiyate
iyatawala. Ebene ebe tetelo Unu Duliyomololo
ebetamo demaigiya ebe tanalo ebe ma kunula,
ebe dubute iyaiya kawokawo anoano tanalo
epetapi ebo olowiya, iyo, me opo epate ebe tanalo
ibino tabamo awokalilaema: ka:modobona:
ega:walo iba:godolo talena bitana ebe tanalo
kiyawaoma:.

5 Ebe mabuma: ebe dubuno tanaloma: amama
tabo keba kunula:ka: nale ebako tabo eba
kiyawaolo, wiyasiya naimano tanaloma: amama
tabonomo idi kiyawaoa:no, kebe tanalate
naimano elawoa: tanalo ega:walo naimano
modoboa: tanalo dawokalilamenaka, ebe iyaiya
tanalo kapiyama: kiyawaonakomo.
6 Numa:la:, nale naimano woko osiyodilo

tanaloma: amama tabo kiyawaoma: ubi nanitabolo niyatitaleka:, nale daedaledawanomoma: a:keda:na: mabu naimano iyaiya tabote nanitabonomoma: beda:ona:. Wiyasiya na a:ka:tuwa: naimano tanaloma: amama tabonomo a:ka:kiyawaomo, mabu na ubia:nola lumagi idite ebako amama tabo olowi tanalodo na unamo adipanatenema:! Modobola nale woko osiyodilo magumulo kebe tanalo kosiyodilolenakomo ega:walo kebe tabo ka:kiyawaonakomo, epate ebe tanalo kapiyado naimano nanitabo tanalo wadenomamo nelaema:na:, amama tabo kiyawao tanalodoa:.

7 Numa:la:, kebe dubuno balidite iyama: eda:ome tanaloma: da:kiyawaomo, na ebe ebe dubula, wiyasiya ebe tetelo nale kebe anoano tanalo kawokawo kulamiyamo, Godoko ubia:nola nale ebe iyaiya tanaloma: amamama:. Ebe mabuma: ebete tete idilo Saitanatamo modobo tabo kiyawaiya, ebete ebeno kuba osiyodilo nopodawa idi natamo eba palibolo ebete natamo temeteme kawonomo idi kikanamenakoma:, iyo, ebe temetemete naimano ape magumulo tete geyageyanomolo kitanamene nale amamakapoma:.

8 Ebema: netewa-kapiya iyaiya tetelo nale aimano Kawodawa na:toweomenakimo, ebete ebe temeteme tanalo nagodone kowagalima:,

9 wiyasiya ebete naimano tabo eba wiyalo negiya, “Ao, a:kowagalimo. Nale a:ma:tamo kebe nilakapo tanalo kawokaliminamo, ebe ni-lakapo tanalote a:imano temeteme magumulo a:ma: ba:modoboiminakoma:ta. A:ma: numa:,

kebe lumagite ebeno elawoa: tanalo kuminale, naimano elawote ebe magumulo naimano wade woko nanitabonomolo kopoliyamene.”

Ebema: Kolini sosi epala:, nale naimano iyaiya elawoa: tanaloma: kawo kalakalanomo eba lawelo amama tabo nanitabolo ka:kiyawaomamo, mabu na iyatawala ebako elawoa: tanalote nagodolo eba itanalo, Kelisokono elawote na magumulo kebe woko kosiyodilonale, epate ebe wade tanalo ebo kuima:na:.

10 Ebema: nanitabola, Kelisoko mabuma: naimano ape magumulo da:pola:na ebe elawoa: tanalo, ega:walo epetapiate na malogonelo iyaiya tabo degelana ebe tanalo, ega:walo nale iyaiya kodakoda tanalo magumulo dokolinamo ebe tanalo, ega:walo epetapiate gowelao magumulo temeteme natamo dikanamena ebe tanalo, ega:walo iyaiya olalati tanalo epetapi atumu, ebe tanalo bilibilinomate natamo eba pemaimionalo na kalakala kapiya belawenakomo, mabu kebe tetelo nale naimano elawoa: tanalo dulamenakomo, ebe tetelo nanitabo elawo tanalote na magumulo woko bosiyodilonakomene.

Polote Kolini Sosi Epono Tanaloma: Ebeno Woki Bilibilima: Eda: Tanalo Dawokalimiya

11 Nanitabola, Godote na walubinia:notaleka: na magumulo wade tanalo idite a:kitanana:. Ebe mabuma: naimano amama tabo kiyawao magumulo na a:ka:tuwa: na daedale lumagima: a:midimo, wiyasiya numa:la:, nale gabo idi nanitabolo kumia: la:imano kuba wokino

iyaiya tanalo la:tamo kawokalilaema:. Iyo, la:le la:imano nanitabo wokilo naimano woko osiyodilo tanaloma: na nemoiona:wetaleka:, nale amama tabo la:tamo a:ka:kiyawaona:. La: wiyasiya na moionea:no a:da: elemasigipi epetapino woko ununomamo adipatelo ibi Kelisokono iyanomo nani alibolepima: ka:la:minamata. Eiye, numa:la:! Kelisokono nani alibolepi magumulo na idima: eba eda:nalo, nale me tanalo niyatawanamo, ebe a:da: elemasigipiate kebe iyaiya woko kosiyodilolene, ebe wokono elawote naimano wokono elawo da:peso tanalo kapiya idido nanitabolo kodolina:!

12 Iyo, Godokono elawo kawokalima: nale tete epetapi bilibilinomolo ebeno iyaiya anoano tanalo la: magumulo eba osiyodilolelo, na kapiya tete idilo ebe woko kosiyodiloma: ubia:noma: keda:nakia:. Numa:la:, ebe anoano osiyodilole tanalate naimano tanalo ma kunu awokalimina, nale Kelisokono nani alibolepi magumulo idima: nanitabolo eda:namo.

13 Wiyasiya diyala, la: epetapiate ma kunu da:begelawenama, nale la: Kolini sosi epatamo wade walubi kiyatia:. Eiye, nale iyaiya sosi magumulo woko eba osiyodilonalo kebe walubi tanalo iba:tamo kikalamenakomo, ebe tanalo bilibilinomo magumulo nale wade tanalo kapiya idi la:tamo osiyodiloma: kamoeda:! Nale kapiya tanalonomo la:tamo kosiyodilonakia:, ebe tanalo ebe nale naimano modoboa: tanaloma: la: manima: kanaletanakia:! Wiyasiya diyala, la: epetapiate daedale woki lawa:wete la:imano wade osiyodiloa: tanalo naimano kuba osiyodilo tanaloma: da:ba:mida:ema, ebema: la: ubila:ka:,

la:le la:imano kuba naimano kubama: eba gelalo,
nale la: ba:ka:toweolametama la:le ebe kuba
kegebolenama:ema:? Eiye, ebe daedale wokino
tanaloma: nale la: a:ka:toweolametama mabu
nale kuba la:tamo kosiyodiloa:!
14 Nanitabola, me tetelo nale la:tamo walo
ka:ka:pema: nolosiyodilomo, iyo, nale la: walo
da:ka:pulametama, me netewa-kapiya tetema:
keda:mene. Wiyasiya naimano pe tanaloma:
kuba woki idi akolawa:la:, mabu nale naimano
modoboa: tanaloma: la: manima: akapanale-
tama. Ao, na ubia:nola la:imano inamabu
ega:walo mani puwatema:, na wiyasiya ubi
kawonomola la: nilakapolo ka:powalubilitama:.
Numa:la:, Godokono ubi tanalote a opo epatamo
ma kunu itana, kebe tetelo egege guda:te ib-
ino nabila menokobila walubilia:pima: deda:ona,
kuba:, wiyasiya nabila menokobila iba:te tete bili-
bilinomolo ibino guda:tamo wadewade walubi
tanalo nalomonakoma:na:.
15 Ebema: nale la: mabuma: naimano mani
ega:walo inamabu bilibilinomo dopoliyalemo,
ega:walo la: kowalubilitama: nale naimano ig-
ilo iyabaiamo gito diyatimo, nale kawonomamo
kekalakalamamo. Iyo, nale kebe nilakapo
tanalago la: demalagidiloletanama, ebe nilakapo
beda: kawonomola:ka:, wiyasiya la:imano ni-
lakapo natamo keba kunu kitanale? Da:pesoma:
deda:nale!
16 Ebema: la: bilibilinomo iyatawalata, nale
kebe tabo ka:kiyawaomo ebe tabo nanitabola, ma
kunu nale kapiya tete idilo la: manima: kanale-
tia:! Wiyasiya diyala, la: epetapiate naimano
tanaloma: kuba tabo idi ma kunu da:begelaema,

“Polokono a:da: elemasigi mulo woki gabodo
ebete a ebeno guba:mo emagatai!”
17 Eiye, nale kebe wokopi bilibilinomo la:tamo
dopamo dapalibolenakimo, ibi atumu ibi magu-
mulo idi kapiyate wade tanalo idi la:godone a:da:
elemasigi gabodo laema: woki ka:piyatia:!
18 Ega:walo numa:la:, nale dopamo Taitasiko
la:tamo paliboma: eba analo ebe ega:walo
nanitabokobi mididawa ekawi ida:go la:tamo
dapalibolimo, ebete la:tamo pemaigate a:da:
elemasigi gabodo la:godone beda: wade tanalo
ka:pelawile? Eiye! La: iyatawalata ebeno tanalo,
ebe ega:walo na, a woko osiyodilo magumulo
aimano tepo magumuno woki kapiyanomoma:
eba eda:onalo, ale atu agowa bobodo tuputupulo
wapata:nama:.

19 Ebema: a piyate Godokono nani wokopima:
deda:onama:, ale me leta magumulo kebe iyaiya
tabo ka:kiyawaonapema:, diyala, la: epetapi-
ate ebe taboma: ma kunu da:bemalagidiloma,
epetapiate a kuba osiyodilolepima: eba gelalo, ale
ibi tolelamelo la:imano ololo apulo a a:ka:tuwa:
a kuba osiyodiloa:pima: ebema: gelanama:. Ao,
eba kunua:! Ale Godokono ololo apulo eba
lamota:onalo, lumagi idi tolemea:no Kelisokono
wokino tabo kapiya kiyawaonakoma:, iyo, a ubila
ale aimano tabo bilibilinomamo la: nanitabokobi
midi magumulo ka:kodakodailametama:, mabu
la: aimano wadewade namutupilata.
20 Numa:la:, naimano woki bilibili tanalote
ma kunu itana, nale la:tamo pete la:imano
iyaiya osiyodilole tanalo da:pulamelelametama,
ebe tetelo diyala, naimano kalakalate la:tamo

da: a:kitanamene. Ebene ebe tetelo nale naimano ubia: tanalodo kebe tanalo la:tamo da:posiyodilolemo, diyala, ebe mabuma: la: epetapiate natamo atumu da: a:kekalakalaema.

Iyo, woki bilibili tanalote nagodolo bitana, mabu na ubia:nola la:godolo makomako kubakuba tanalo pulaema: — apaminateui tanalo, ega:walo epetapino inamabuma: dowa tanalo, ega:walo tepo magumulo elate samamo maiga tanalo, ega:walo lumagite ebe a:ka:tuwa: ebe kapiya malagidilo tanalo, ega:walo epetapi malogole tanalo, ega:walo epetapino tanaloma: tabo gela tanalo, ega:walo amama tanalo, ega:walo iyaiya utitata tanalo.

21 Iyo, na iyatawala la:le kebe kawokawo kuba dopamo kosiyodilola:wenakima, la: magumulo epetapi bilibilinomate ebe kuba magumune Godotamo nanitabolo kolobila:oa:, ma kunu kamiyale pilo ega:walo buwelemele pilo tanalo, ega:walo tepo magumuno kuba daleya woki awokalilame tanalo, ega:walo buwelemela:tamo kateneno kuba ubi tabo gela tanalo, ebako iyaiya kuba la: epetapiate nanitabolo ka:miyapawea:. Ebema: naimano woki bilibili tanalo bitana, mabu nale la:tamo walo da:ka:pemo, ebe tetelo diyala, nale la:imano kuba osiyodilole tanaloma: kawonomamo da:ba:piimo, iyo, la:imano ololo apulo naimano Godote ilipo natamo eba kunu da:bikanaemene.

13

Polote Leta Uwomu Apulo Iyaiya Walubi Tabo Elawamo Da:kiyawaiya

1 Iyo, nale la:tamo walo da:ka:pemo, me
netewa-kapiya tetema: keda:mene. Ebema:
me tanalo idila, Godokono Bukate a niyat-
uamena, kebe tetelo nanitabokobi mididawa
idite a:ka:tuwa: pete lumagi idino osiyodilo
tanalo kubama: da:pegemene, ale ebeno tabo
a:kolowima:, wiyasiya netewa o netewa-kapiya
epate ebeno kuba tanalo dapawokalima:na:, ebe
tetelo ale ebetamo kuba wiya kikaemalema:.
2 Ebema: la: piyate dopamo iyaiya kuba
dosiyodilola:wenakima, ega:walo la: piyate
me tetelo kuba dosiyodilola:wenakoma, na
pea:no la: bilibilinomo dopamo kawiya ma
kunu analemata, nale da:pemo la: kuba
osiyodilolepi bilibilinomatamo la:imano kuba
wiya ka:pikalamolemamota. Numa:la:, nale
dopamo da:pimo, ebe tete ebe naimano netewa
tetema: edi, piyate ebe tetelo kuba osiyodilole
magumulo da:pola:niya, nale ibi me atu tabamo
kawiya ebo panalimo.
3 Eiye! Nale la:go luta:no tetelo la:le ma
kunu a:kiyawaimata, ale Kelisokono elawo Pol-
ogodolo nanitabolo duima: ebe nani woko-
dawama: ebo kegelamalema:. Ebema: tete
tatalila, la:le naimano tanalo ma kunu nanitabolo
kuimamota, naimano tabo kiyawao tanalodo Ke-
lisote a:ka:tuwa: la: kawiya ebo kanalema:ta, iyo,
ebete la: magumulo ebeno woko ebeno elawo
kawonomamo eba osiyodilonalo la:tamo kuba
wiya ikalaema: elawoa:noma: keda:na:!
4 Numa:la:, dopamo Kelisote ebe a:ka:tuwa:
ebe elawoa:dawama: da:midiya ebe tetelo
kuba osiyodilolepiate ebe kewa olotolowamo

tupuguimite ikoko ebo alukolemiya, wiyasiya kalakala kawonomola, me tetelo ebete Godokono elawamo igilolo okolina. Ebema: nanitabola, Kelisote dopamo elawoa:noma: keba kunu kediyale, a ebeno nani wokopiate atumu elawoa:noma: eda:onama:, wiyasiya ale ebe magumulo eba ilukulinalo Godokono elawo ebo kelaemalema:, ale la: mabuma: iyaiya woko wadenomamo kosiyodilolenama:.

5 Ebema: modobola la: a:ka:tuwa: la:imano iyaiya tanalo wadenomamo nulamenala:, mabu diyala, la: nanitabokobi midi magumulo da:bilukula:wenama o da: kilukula:wena:. La: iyatawalata, la: piyate nanitabokobi midi magumulo dilukula:wenama, Ya:su Kelisote la: magumulo nanitabolo bokolina, a, nanitabola:ka:? Wiyasiya numa:la:, la: piyate nanitabokobi midi magumulo ilukulina:no, la: niyaniyalata!

6 Ega:walo na ubila la:le aimano tanalo atumu wadenomamo na:kulamenala:, mabu ebe tanalodo la: kiyatawaomamota, a piyate Godokono nani wokopima: deda:onama:, ale nanitabokobi midi magumulo nanitabonomolo bilukulinama:.

7 Ebema: ale Godoko toweomenakoma: la:le la:imano osiyodilole tanalo bilibilinomo magumulo kuba kapiya idi osiyodilokapoma:, mabu a ubila la: Godokono umi magumulo iyaiya tuputupu tanalo kapiya osiyodilolema:. Wiyasiya numa:la:, la:le tuputupu osiyodilole tanalo magumulo nanitabolo dilukula:wenama, a ubia:nola epate la:imano ilukuli tanaloma: a unamo wadipaeatema:, ao, iba:te daedale wokilo la: wade-

wadepima: eba gelalo wiyasiya a kubakubapima:
da:kegelama:na:, ale kegelamalema: ebe tanalo
ebe kawo tanaloa:.
8 Nanitabola, Godokono nani tabo kiyawao
woko osiyodilo tanaloma: ale odiyobo tanalo
idi kosiyodiloma: ka:modobona:, mabu ebete
modobo elawo atamo nikaeamena ale kapiya
tanalonomo kosiyodiloma:, ebe tanalo ebe ale
ebeno nanitabo tanalo dawokaliminakoma: ebe
tanalola.
9 Numa:la:, kebe tetelo ale aimano
elawoa: tanalo eba iyatawaolo wiyasiya la:
nanitabokobi midi magumulo elawoelawopima:
eda:olo dulametana, ebe tetelo aimano
kalakalate nanitabolo bitana, iyo, ale Godoko
toweomenakoma: ebeno walubi tanalodo la:
nanitabokobi midi magumulo kodakodalo walo
ka:kelamota:wenama:.
10 Ebema: kawo tanalonomo ebe ma kunula,
nale la:godone mululo eba okolinalo me
leta osiyodilote la:tamo palibomo, mabu
na ubia:nola nale da:pemo ebe tetelo nale
la:imano iyaiya kuba osiyodilole tanaloma:
la: elawamo eba panalelo kuba wiya la:tamo
gito ka:pikalametama:. Ebema: na pea:no
modobola la: dopamo la:imano kuba osiyodilole
tanalone nolobila:oala:, ebene Kawodawate
kebe elawo natamo dikanamiya, nale ebe
elawamo la:imano nanitabokobi midi magumulo
la: ka:pekodakodailaemamota. Nanitabola,
ebete elawo natamo kikanamia: nale la:imano
nanitabokobi midi tanalo ka:kubailaema:.

Polote Iyaiya Uwomu Nilakapo Tabo Da:kiyawaiya

11 Ebema: naimano nanitabokobi midipi
ekakiala:, me leta uwomu apulo nale la:tamo
yawo tabo kiyawaomo. Modobola la: la:imano
woki kawonomamo niyatinakiyala:, la:le
la:imano nanitabokobi midi magumulo
kodakodalo walo ka:kelamota:wenama:.
Ega:walo la:le nigologolopi kowalubila:ema:
nale la: danaletama, modobola la: ebe tabamo
na:tudilaoala:, ebene woki kapiyama: eba eda:olo
wade milo magumulo nilukulinala:. Ebema: la:
eba kunu eba ilukulinalo, potele nilakapo tanalo
ega:walo milo tanalo epatamo dikalamena, ebe
Godote la: magumulo bokolinamene.
12 Modobola la: daladabuta:ema la:
bilibilinomo epetapiate epetapino koto uwateuilo
na:wiyamidauiyala:.
13 Godokono epate malo dilukulina, ibi bilibili-
nomate ibino nilakapo tabo la:tamo palibola:.
14 Modobola Kawodawa Ya:su Kelisogodone
demaigana ebe nilakapo tanalo, ega:walo
Godogodone demaigana ebe nilakapo
kimalagidilo tanalo, ega:walo Wade-talena
Uliyanagodone demaigana ebe kalakalago
kapimiya ilukuli tanalo, ebe tanalate la:
bilibilinomagodolo na:pola:nama:na:. Me ebe
naimano tabo uwomula. Taula.

GODOKONO WADE TABO
The New Testament in the Fly River dialect of the Tabo language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Tabo (Fly River) long Niugini

Copyright © 2006, 2023 The Bible Society of Papua New Guinea and Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tabo (Fly River) (Tabo)

Dialect: Fly River

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2024-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 4 Mar 2024
cbbd3ff2-0ca7-5896-b3fd-850bc0fd18b7